

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů

Katedra chovu hospodářských zvířat

**Česká zemědělská
univerzita v Praze**

**Porovnání využití koní pro služební účely
v ČR a na Ukrajině
Bakalářská práce**

**Autor práce: Alona Zinchenko
Obor studia: Chov koní (ABPH)**

Vedoucí práce: Ing. Cyril Neumann, Ph.D.

© 2022 ČZU v Praze

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci " Porovnání využití koní pro služební účely v ČR a na Ukrajině" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20.4.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu práce panu Ing. Cyrilovi Neumannovi, Ph.D. za odborné vedení, hodnotné rady, připomínky a pomoc při psaní bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala zástupci vedoucího hlavního ředitelství Národní policie Kyjevské oblasti M. Skidanu za poskytnuté informace o služebních složkách Ukrajiny.

Porovnání využití koní pro služební účely v ČR a na Ukrajině

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá porovnáním podmínek výběru koně pro služební účely v České republice a na Ukrajině. Práce poskytuje stručný přehled fungování jezdecké policie v obou státech. Práce pojednává o rozdílech v legislativě regulující podmínky výběru koní. Bylo zjištěno, že na Ukrajině nejsou žádné legislativní podmínky pro výběr, výcvik a vyřazení služebních koní. Na rozdíl od Ukrajiny v České republice existují oddíly městské a státní jízdní policie, kde najdeme rozdíly v legislativě v rámci jednoho státu.

Práce nejprve seznamuje čtenáře s historií jízdní policie v České republice a na Ukrajině. Pojednává o těžkých časech na Ukrajině, kdy jednotlivé oddíly jízdní policie byly nuceny zvládat nedostatečné financování ze strany státu a popisuje, jak byly po celé zemi zakládány a rušeny oddíly policie. Dále se věnuje historii jízdní policie v České republice, jak vznikaly a rozvíjely se oddíly státní a městské policie, jací koně byli zakoupeni a jaké koně slouží v dnešní době. Práce se zabývá podmínkami při výběru koní, kteří budou zařazeni do služby. Součástí práce je dále vysvětlení, proč policisté kladou při výběru koní velký důraz na jejich temperament a charakter. Popisuje, jaká plemena, pohlaví a věk jsou nejvhodnější pro služebního koně a porovnává požadavky obou států.

Klíčová slova: jízdní policie; kůň; plemeno; výcvik; hipologie;

Comparison between Ukraine's and Czech Republic's usage of horses for official purposes

Summary

The bachelor thesis compares conditions of horse selection for service purposes in Czech Republic and Ukraine. The thesis provides a brief overview of the functioning of the mounted police in both countries. It as well discusses the differences in the legislation regulating conditions of horse selection. There are no established legislative conditions for selection, training and retirement of service horses in Ukraine. Unlike Ukraine, in Czech Republic there are sections of municipal and state mounted police, where we find differences in legislation within one state.

The reader will also be introduced to the history of mounted police in the Czech Republic and Ukraine. The essay reports about hard times in Ukraine when various mounted police units were forced to cope with inadequate funding from the state, being established and then disbanded throughout the country. It also discusses the history of mounted police in Czech Republic, forming and developing of municipal police units, kinds of horses being purchased, and what type of horses are in service today. Conditions for selection of service horses are characterized. The thesis explains the reason police officers place great emphasis on temperament and character when selecting horses. It describes what breeds, sexes and ages are most suitable for a service horse and at the same time compares the requirements of two countries.

Keywords: mounted police; horse; breed; training; hipology;

Obsah

1 Úvod	7
2 Cíl práce	8
3 Literární rešerše	9
3.1 Historie služební hipologie v České republice	9
3.2 Historie služební hipologie na Ukrajině	14
3.3 Výběr koní pro služební účely	18
3.3.1 Temperament	18
3.3.2 Charakter.....	20
3.3.3 Výběr koní pro služební účely v České republice.....	20
3.3.4 Výběr koní pro služební účely na Ukrajině	22
3.4 Plemena koní využívaná pro služební účely	23
3.4.1 Na Ukrajině: ukrajinský jezdecký kůň, orlovský klusák, torijský kůň, ruský klusák.....	23
3.4.2 V České republice: český teplokrevník, starokladrubský kůň.....	28
3.5 Podmínky přijetí koní do služby	31
3.5.1 Výcvik služebních koní Policie ČR.....	31
3.5.2 Výcvik služebních koní Policie Ukrajiny	34
3.5.3 Zkoušky přijetí koní do služby: ČR	36
3.5.4 Zkoušky přijetí koní do služby: Ukrajina	38
3.6 Podmínky k vyřazení koně ze služby	38
3.6.1 Podmínky k vyřazení koně ze služby: ČR	38
3.6.2 Podmínky k vyřazení koně ze služby: Ukrajina.....	39
3.7 Porovnání koní zařazených do služby v ČR a na Ukrajině	39
3.7.1 Pohlavní zastoupení koní.....	39
3.7.2 Zastoupení jednotlivých barev u služebních koní	40
3.7.3 Zastoupení jednotlivých plemen služebních koní	41
3.7.4 Rok narození služebních koní	43
4 Závěr	44
5 Literatura	45
6 Seznam použitých zkratk a symbolů	49
7 Samostatné přílohy	I

1 Úvod

Kůň byl po dlouhou dobu hlavním dopravním prostředkem všech obyvatel planety, bez jehož pomoci si život člověka minulých let lze jen těžko představit. Koně doprovázeli armádu na taženích a bitvách a často pomáhali vítězství i prostému přežití. Avšak nejen ve válce byl kůň nepostradatelným partnerem člověka. Ve středověku se koně používali k přepravě lidí, pošty a zboží, v zemědělství, na rytířských soutěžích a turnajích. V 18. století začali být koně stále více využíváni pro volnočasové aktivity – rekreační projížďky, lov a koňské dostihy. Ani v moderním světě kůň neztratil svůj význam. Stále zůstává věrným společníkem člověka: pracuje v terénu a vystupuje v cirkusu, účastní se sportu, hraje ve filmech, pracuje u policie, pomáhá lidem s obnovou zdraví a je zdrojem nekonečných pozitivních emocí.

Jednou z rolí koně v současné době je pomoc při zajišťování pořádku u městských i státních policií. Jízdní policisté mají nesporné výhody, mezi něž patří vysoká mobilita a schopnost pokrýt větší oblast ve srovnání s pěší policií. Bylo zjištěno, že vzhled policisty na koni je pro pachatele určitým odstrašujícím prostředkem. Koně lze úspěšně použít k tvorbě kordonu, který poskytuje zákon a pořádek během hromadných akcí.

Koně jízdní policie v České republice a na Ukrajině plní stejnou roli, ale podmínky zařazení do služby jsou odlišné. Výcvik koně v každém státu probíhá jinak. Bakalářská práce má čtenářům poskytnout informace ohledně legislativních podmínek přijetí koní do služby, testování a také důvody vyřazení koně ze služby. Bakalářská práce se věnuje historii vzniku jízdní policie a poskytuje přehled charakteristik ukrajinského jezdeckého koně, českého teplokrevníka a starokladrubskeho koně – plemen, která jsou nejčastěji používaná složkami jízdní policie. Dále práce vysvětluje, proč byla tato plemena vybrána pro služební účely. V závěru práce přehledně porovnává koně zařazené do služby v ČR a na Ukrajině, a to zejména z hlediska důvodů preference určitého pohlaví, zastoupení jednotlivých barev a průměrné délky výkonu služby.

2 Cíl práce

Cílem práce je sestavení přehledu plemenné skladby služebních koní využívaných složkami jízdních policí v České republice a na Ukrajině. Práce se také zaměří na porovnání podmínek výběru služebních koní (např. věk, exteriér, charakter, kognitivní schopnosti). Práce bude i přehledem o výcviku a právním postavení služebního koně u policí s celostátní působností v obou zemích.

3 Literární rešerše

3.1 Historie služební hipologie v České republice

Již před rokem 1918 policisté na koních sloužili v rámci pražského policejního ředitelství (Obr. 1). Za první Československé republiky působily v Praze čtyři, později pět oddílů jízdní policie, lišící se barvou koní: I. – Libeň, II. – Braník, III. – Žižkov, IV. – Holešovice, V. – Střešovice. Koně se velmi dobře osvědčili při službě v náročném terénu, při pátracích akcích, zákrocích proti agresivnímu davu, ale také skvěle reprezentovali při různých slavnostních událostech (Hudeček 2011). Po 2. světové válce jízda v armádě přežívala do poloviny 50. let. V bezpečnostních složkách se již koně příliš neuplatňovali, s výjimkou Pohraniční stráže, která je používala zhruba do poloviny 60. let. Po armádě převzaly jízdu na koni policejní složky a vznikla tak jízdní policie (Macek & Uhlíř 1997).

Obrázek 1: Uniformovaná stráž bezpečnosti na dvoře pražského ředitelství v Bartolomějské ulici ve 20. letech.

(Zdroj: Muzeum Policie České republiky 2021)

V současné době v České republice existují dva druhy služebních koní, kterými disponuje Policie ČR a Městská policie. Městská jízdní policie se nachází v Pardubicích, Ostravě a Praze. Policie České republiky má koně v Praze, v Brně, ve Zlíně a v Liberci.

Oddělení státní jízdní policie v Praze bylo obnoveno na základě rozhodnutí ministra vnitra České republiky v roce 1991. Pražský oddíl jízdní policie byl založen v červnu roku 1991 a od té doby byli koně zapůjčeni pro výkon služby (Rubášová 2021). V průběhu roku 1992 bylo zakoupeno 11 koní, kteří byli ustájeni v pronajatých prostorech TJ Žižka Praha v samotném centru soutěžního jezdeckví na Trojském ostrově, ale již v roce 2002 jízdní oddíl policie vybudoval vlastní stáj (Dírová 2012). Současný stav pražského jízdního oddílu na Trojském ostrově je 19 služebních koní plemen český teplokrevník, holštinský kůň, nonius, šlonský kůň a další (Obr. 2).

Obrázek 2: Jízdní skupina Policie ČR.
(Zdroj: Policie České republiky 2021)

Jízdní skupina Městské policie hlavního města Prahy byla založena v roce 2007 v městské části Praha 11. Z Národního hřebčína Kladruby nad Labem byli zakoupeni dva starokladrubští bělouši, kteří byli určeni pro výkon služební činnosti v ulicích Prahy (Obr. 3). V roce 2008 vznikly oddíly jízdní policie také na území městské části Prahy 13 a Prahy 5 (Víznerová 2018). I zde byli zakoupeni dva starokladrubští koně – bělouš a vraník. Jízdní skupina na Praze 7, která taktéž pořídila dva starokladrubské koně, byla založena v roce 2009. Poslední skupina byla založena v městské části Praha 1 (Konířová 2020). V současnosti čítá arzenál jízdní policie 27 koní plemen český teplokrevník a starokladrubský kůň, zařazených do čtyř městských částí Prahy – Praha 1, Praha 5, Praha 7 a Praha 11.

Obrázek 3: Jízdní hlídka městské policie v Praze.
(Zdroj: ČTK 2017)

Jízdní oddíl Brno jako samostatný útvar pořádkové služby Sboru národní bezpečnosti (SNB) fungoval mezi lety 1948–1991, kdy došlo ke zrušení SNB (Blažek 2021). Ke znovuoobnovení činnosti došlo v roce 1993 založením jízdního oddělení v Brně, které inicioval ředitel brněnské policie Jaroslav Příklad. Navíc se v tuto dobu díky rušení pohraničních jednotek naskytla možnost získat zadarmo sedm koní. V roce 2007 se jízdní oddíl brněnské policie změnil na krajský oddíl (Blažek 2013). Momentálním sídlem je bývalý vojenský objekt v Medlánkách. Jízdní policie v Brně vlastní 15 služebních koní plemene český teplokrevník (Obr. 4).

Obrázek 4: Jízdní policie v Brně.
(Zdroj: Verner R., Český rozhlas 2013)

Zlínské oddělení jízdní policie vzniklo v roce 1993 v Pozlovicích na Zlínsku, kde řadu let sídlilo v pronajatých prostorech. V roce 2018 přeneslo svou činnost do prostor Zemského hřebčince Tlumačov na Zlínsku (Javorková 2018). Dnes disponují devíti služebními koňmi plemene český teplokrevník (Obr. 5).

Obrázek 5: Ukázka jízdní policie města Zlín.
(Zdroj: Hubáčková M. 2018)

Počátky jízdní policie na Ostravsku sahají až do roku 1899, ale svou funkci plnila jen do roku 1945. K obnovení činnosti jízdní policie došlo na jaře roku 1992. Jízdní oddíl městské policie Ostravy začínal nejprve s plemenem slezský norik, ale postupem času byli tito koně nahrazováni vhodnějším plemenem pro výkon služby – starokladrubským koněm (Městská policie Ostrava 2021). V dnešní době plní služební úkoly pouze koně starokladrubského plemena linie Sacramoso, Romke, Solo a Favory (Obr. 6).

Obrázek 6: Jízdní jednotka Městské policie Ostrava.
(Zdroj: Magistrát města Ostravy 2021)

Jízdní oddíl městské policie v Pardubicích byl založen v květnu roku 2002. Zakládajícími členy oddílu byli ředitel městské policie Ing. Petr Kvaš a velitel jízdního oddílu Josef Málek

(Uskobová 2017). Službu zde plní čtyři starokladrubští koně (Obr. 7), kteří jsou ustájeni na Dostihovém závodišti v Pardubicích (Městská policie Pardubice 2021).

Obrázek 7: Jízdní policie v Pardubicích.
(Zdroj: Městská policie Pardubice 2021)

Oddělení jízdní policie ve městě Liberec vzniklo v roce 2021 a to z důvodů geografické polohy Libereckého kraje, který se nachází mezi dvěma státy – Německém a Polském. Nyní policie vlastní čtyři služební koně plemen český teplokrevník a starokladrubský vraník (Obr. 8). Koně jsou ustájeni ve zrekonstruovaném školním statku ve Frýdlantu. Jízdní policie slouží především ke zvýšení bezpečnosti v česko-německém a česko-polském pohraničí a také působí v turisticky oblíbených oblastech jako jsou Český ráj, Krkonoše, Máchovo jezero, Bedřichov a další (Šrýtrová 2021).

Obrázek 8: Jízdní policie Libereckého kraje.
(Zdroj: Šrýtrová V. 2021)

Oddělení státní a městské policie plní specifické úkoly Policie České republiky na celém území hlavního města Prahy a dalších velkých měst – v Brně, v Pardubicích, ve Zlíně a na Ostravsku, a to podle potřeb a požadavků v součinnosti s dalšími útvary a organizačními články krajského ředitelství. K těmto úkolům se řadí např. pátrání po pachatelích a věcech souvisejících s trestnou činností v neprostupném terénu, rekreačních oblastech a lokalitách měst. Zabezpečuje výcvik a využití služebních koní při ochraně veřejného pořádku, zejména při jeho hromadném narušení při konání různých politických, sportovních, kulturních a společenských akcí. Hlavním rozdílem mezi státní a městskou policií je, že pouze státní policie smí využívat koně jako donucovací prostředek při služebním zákroku jízdní jednotky. Městská policie působí zejména preventivně (Policie České republiky 2021).

Policisté všech oddělení služební hipologie, kromě výkonu služby v teritoriu dislokace oddělení, provádějí výkon služby i v jiných místech České republiky, vyžaduje-li to bezpečnostní situace. Příkladem jsou riziková fotbalová utkání na území spadající pod působnost ostatních krajských ředitelství, služební zákroky pod jednotným velením při nepovolených shromážděních osob nebo hromadné akce typu Velká Pardubická apod.

Policisté – jezdci ze všech oddělení služební hipologie jsou využíváni i k reprezentaci PČR na různých významných událostech (např. slavnostní stafáže) a zúčastňují se sportovních soutěží v oblasti hipologie, kde prezentují hipologickou činnost Policie České republiky (Rubášová 2021).

3.2 Historie služební hipologie na Ukrajině

Podle příkazu hlavního ředitelství č. 25 ze dne 15.01.2000 „O organizačních a personálních otázkách ministerstva vnitra Ukrajiny ve městě Kyjev“ byla jako součást pluku hlídkové služby vytvořena jízdní jednotka (Skidan 2021). Poté, co došlo k rozhodnutí o vytvoření této jednotky, mělo ministerstvo vnitra k novému oddělení přiděleno pouze 20 lidí a žádného koně. 9. května roku 2000 se vedoucím jízdní jednotky podařilo opatřit pro oddělení 20 koní a podílet se na hlídání vojenské přehlídky. Z jezdeckých klubů byli vykupováni koně, kteří byli obsedlí, ale nebyli vycvičeni pro služební práci. V té době mohli v sedle víceméně zůstat pouze dva policisté: vyšší seržant Roman Andruškin, který se dříve věnoval jezdeckému sportu, a velitel čety nadporučík Alexej Michalenko, bývalý pětibojař. Časem byli do jízdního oddílu zakoupeni koně z jezdeckých škol a od roku 2002 byla již kyjevská jízdní policie složena ze dvou jednotek čítajících 77 policistů a 25 koní (Šachrur 2002). V roce 2014 zajišťovaly oddíly pořádek poblíž Kyjevsko-Pečerské lávry v době konání proruských nepokojů na Ukrajině (Obr. 9). V současné době sídlí jezdecká policejní jednotka v malé jednopatrové budově poblíž kyjevského hipodromu: nachází se zde stáje, kanceláře a hala pro výcvik. Jezdecký oddíl je nyní složen ze 73 policistů, veterináře, kováře a 22 koní (Ministerstvo vnitra Ukrajiny 2021).

Obrázek 9: Jízdní policie v Kyjevě.
(Zdroj: rakurs.ua 2017)

Historie jízdního oddílu policie ve městě Doněck sahá až do roku 1928, v roce 1993 byl znovuobnoven. Nejtěžší časy pak zažíval v roce 1995, když Ukrajina začala používat hřivny místo kuponů, financování bylo zamítnuto a koně zůstali nějakou dobu bez krmiva, což způsobilo dokonce úhyn tří z nich.

Služební účely plnilo 18 valachů a 3 klisny. Během mistrovství Evropy ve fotbale Euro 2012 zajišťovala jízdní policie dodržování zákona a pořádku v prostorách okolo fotbalových stadionů (Obr. 10). Kvůli separatistickým nepokojům v roce 2014 bylo oddělení jízdní policie Doněcké hlídkové služby rozpuštěno. Koně nebylo možné z obsazeného města odvézt, takže jejich osud není znám. Dle posledních dostupných údajů sloužilo v oddílu 14 koní plemene orlovský klusák, ruský klusák a ukrajinský jezdecký kůň (Abroskin 2021).

Obrázek 10: Jízdní policie v Doněcku.
(Zdroj: Hlavní ředitelství Ministerstva vnitra Ukrajiny v Doněcké oblasti 2010)

Jedna z prvních jednotek jízdní policie byla zřízena v roce 1993 ve městě Záporoží. Policisté a jejich služební koně museli hlídat přírodní rezervaci a národní park Chortica. Počet koní v tu dobu dosahoval 22. Dnes jednotka nese název Jezdecká skupina policejní roty zvláštního určení v Záporožské oblasti a tvoří ji pět policistů a šest služebních koní (Obr. 11).

Policejní kavalerie denně provádí jízdní hlídky, podílí se na odhalování a prevenci trestných činů, zajišťuje veřejnou bezpečnost a pořádek na ostrově Chortica a podílí se na zajištění veřejného pořádku během hromadných akcí (Kasič-Pilipenko 2017).

Obrázek 11: Jízdní policie v Záporoží.

(Zdroj: Kasič-Pilipenko 2017)

Jízdní policie vyjela do ulic Dněpropetrovska poprvé 1. května 2007. Potřeba vytvořit takovou jednotku vyvstala, když byl Dněpropetrovsk zařazen na seznam měst, které budou hostit fotbalové mistrovství Euro 2012. V té době byla vytvořena jezdecká jednotka na základě pluku hlídkové služby, čítající 17 služebních koní ukrajinského jezdeckého plemene (Obr. 12). Od roku 2016 přestalo být oddělení jízdní policie financováno, koně byli prodáni a místo nich byla zakoupena auta (Nikitin 2020).

Obrázek 12: Jízdní policie Dněpropetrovska.
(Zdroj: Brodskaja 2011)

Dne 31. května 2002 se objevila jízdní policie ve městě Charkov. Policie měla vlastního veterináře, ošetřovatele a kováře. Koně si na krmení vydělávali sami – společně s policisty hlídali pole kolchozů, za což dostávali výměnou seno i oves. V roce 2016 pracovalo v jízdním oddělu Charkova 13 koní a 13 policistů (Obr. 13) (Ministerstvo vnitra Ukrajiny v Charkově 2021).

Obrázek 13: Jízdní policie ve městě Charkov.
(Zdroj: Ministerstvo vnitra Ukrajiny v Charkově 2021)

Jezdecký policejní oddíl jako strukturální jednotka Žitomyrské městské policie byl zřízen v roce 1984 k zajištění veřejného pořádku. Během rozpadu Sovětského svazu však prožívala těžké časy. Financování ze strany státu bylo zastaveno a policie musela hledat sponzory, aby

přežila a uživila koně (Vaščenko 2009). V jednotce vykonávají službu 21 policistů a 15 koní ukrajinského jezdeckého plemene (Obr. 14).

Obrázek 14: Jízdní policie ve městě Žitomyr.
(Zdroj: zhitomir.info 2018)

Od května do pozdního podzimu hlídají policisté v lesoparku v Kyjevě a v řadě dalších velkých měst na Ukrajině, starají se o skanzen a zajišťují veřejný pořádek během masových akcí. V zimě se koně věnují zejména intenzivnímu tréninku a hlídkování zajišťují pouze pěší policisté.

K roku 2021 zůstává jízdní policie pouze ve městech Kyjev, Záporoží a Žitomyr, zatímco ve zbytku Ukrajiny byly jednotky rozpuštěny (Ministerstvo vnitra Ukrajiny 2021).

3.3 Výběr koní pro služební účely

Kůň musí splňovat určité vlastnosti pro každý konkrétní účel. Neexistuje univerzální kůň, který by byl vhodný pro všechny účely. Policejní kůň musí být ochoten spolupracovat s jezdcem a mít klidnou povahu. Nesmí trpět strachem a mít nežádoucí úlekové reakce, aby při zákroku neohrožoval své okolí (Fiala 2021).

Temperament koně může rozhodovat o jeho úspěchu v určité disciplíně nebo při daném typu práce, protože právě kombinace vyrovnaného temperamentu a výborných fyzických schopností vytváří vynikajícího sportovce. Proto lidé po celou historii hledali koně s určitými temperamentovými vlastnostmi, vhodné pro zamýšlené využití (Mills 1998). Policie pro služební účely požaduje koně s klidným temperamentem a dobrým charakterem. Neměl by mít stereotypie, protože snižují připravenost koně ke službě a negativně ovlivňují zdravotní stav.

3.3.1 Temperament

Temperament je vrozená vlastnost, která určuje stupeň dráždivosti nervové soustavy, reaktivitu na různé podněty z prostředí a schopnost adaptace. Waran (2007) píše, že temperament je dědičný, a proto mezi sourozenci může existovat určitá podobnost. Jak uvádí

výzkum Suwala et al. (2016), temperament je definován jako souhrn jednoduchých, vrozených vlastností celého nervového systému, které se projevují v raném věku a jsou stabilní v čase.

Podle starořeckého lékaře Hippokrata (asi 460–370 př. n. l.) je možné rozdělit temperament na čtyři základní typy: sangvinik (silný, vyrovnaný a pohyblivý), flegmatik (silný, vyrovnaný a interní), choleric (silný a nevyrovnaný) a melancholik (slabý), a to jak pro lidi, tak i pro zvířata. U koní dělíme temperament podle výše prahu dráždivosti: živý (sangvinický) a klidný (flegmatický). Nadále v obou typech temperament kvalitativně diferencuje: intenzivnějším projevem živého temperamentu je temperament ohnivý, který je typický zejména pro arabské koně. Takoví koně jsou ostražití a pozorní ke svému okolí, ale nejsou spolehliví při vykonávání monotónní těžké práce (Peterson 2011). Nervózní typ temperamentu má vysokou krátkodobou výkonnost, ale dochází u něj k rychlému poklesu energie a k rychlé únavě. Občas se vyskytuje u některých A1/1 (Dušek 1999). Kone flegmatického temperamentu jsou klidní, málo citliví na vnější podněty, mají ospalý vzhled (svěšené rty, polootevřené oči) a tendenci se pohybovat pomalu. Tito koně jsou obvykle chladnokrevná plemena (Peterson 2011).

Některé studie prokázaly, že plemeno koní má přímou souvislost s jejich temperamentem (Hausberger & Muller 2002), a proto se při výběru koně pro služební účely vybírají koně teplokrevných plemen. Teplokrevní koně mají živý temperament a rychle reagují na podněty. Pokud mají zároveň dobrý pracovní charakter, pak je toto spojení pro pracovní využití nejlepší (Dušek 1999).

Temperament policejních koní nepochybně ovlivňuje to, jak dobře dělají svou práci. Proto jsou testy temperamentu důležité z hlediska udržení dobrých životních podmínek a bezpečnosti zvířat i lidí.

Mark Pierard (2017) a jeho kolegové z University of Leuven (Belgie) a University of Sydney (Australia) vyvinuli postup výběru policejních koní a provedli s těmito koňmi zkušební studii. Protokol obsahuje devět behaviorálních testů, pomocí kterých byl hodnocen temperament 48 koní na základě kódování chování a subjektivního hodnocení. Testování bylo prováděno při volném pohybu v hale, kde koně museli ukázat reakce na náhlé podněty, interakce s jinými koňmi a lidmi.

Hlavním cílem této studie bylo otestovat realizovatelnost vlastního protokolu behaviorálních testů pro výběr policejních koní a vytvořit počáteční referenční populaci aktivních policejních koní. Realizovatelnost byla potvrzena, neboť 47 ze 48 koní testovací program dokončilo. Jeden kůň, který test nedokončil, proběhl páskou oddělující dvě části jízdárny, když se lekl deštníku. Tento výsledek potvrdil, že někteří koně potřebují velký odstup od lekářského podnětu, protože tento kůň se neodvážil projít kolem deštníku, přestože měl k dispozici téměř 9 m ke každé boční stěně a zábrana se nacházela 12 m od deštníku. Relativně velká aréna a možnost bezpečně překonat bariéru dává koním možnost projevit útekové chování ve větší míře než v menším prostoru, což je situace, která je pro účely těchto testů užitečná, jelikož intenzita a délka trvání spontánního útekového chování je pro policejní koně velmi důležitá.

Ukázalo se, že použití vlastního protokolu behaviorálních testů na policejních koních je proveditelné, bezpečné a praktické. Ačkoli tento testovací protokol nepřinesl rozsáhlé rozdíly mezi dobře a hůře přizpůsobenými policejními koňmi, silný výběr a speciální výcvik těchto koní mohl ovlivnit diskriminační sílu testu. V budoucnu se tyto testy mohou ukázat jako

užitečné při výběru policejních koní, přičemž jako měřítko by mohly sloužit výsledky této studie (Pierard et al. 2017).

3.3.2 Charakter

Existence charakteru (povahy, vlastnosti) je všeobecně známa, ale vývoj platných a spolehlivých metod pro jeho měření a interpretaci stále probíhá. Charakter je hlavní řídicí složkou výběru koní do chovu nebo k práci a je důležitý zejména u složitějších prací, jako je práce u policie (Pierard et al. 2017). Charakter je do značné míry dědičný, ale ovlivňují jej i vnější podmínky, jako je např. způsob chovu nebo vliv člověka, a zahrnuje složitější vlastnosti získané učením (Suwala et al. 2016). Při nesprávném zacházení dojde u koně k vytvoření podmíněného reflexu obranného charakteru, což může hodnotu koně snížit (Dušek 2011).

Charakter můžeme hodnotit jako stupeň ochoty a spolehlivosti koně podvolit se vůli člověka např. při ošetřování (dobrý, hodný, důvěřivý, nedůvěřivý, zlý, záhudný, rabiátní), při práci (ochotný, spolehlivý, nespolehlivý, odpírání poslušnosti, zarážlivý, neovladatelný, lekavý), při kování, při styku s ostatními koňmi (snášelivý, nesnášelivý) (Navrátil 2007).

V současné době vědci ještě nedokážou s jistotou odpovědět na otázku, do jaké míry je povaha koně ovlivněna dědičností. Aby bylo možné potvrdit zjištění etologů, je třeba vést záznamy o dědičnosti charakteru koní. Tento způsob vedení záznamů byl vyvinut pro většinu domácích zvířat, ale nikoli pro koně. Nicméně již bylo shromážděno dostatek důkazů o tom, že selekce podle povahových rysů je možná (Hausberger & Muller 2002).

Ve Francii se k posouzení povahy koně a jeho vhodnosti začlenění do chovu již používají povahové testy: odhalují reakce koně na neznámé předměty, hluk apod. Etologové však platnost takových testů zpochybňují, protože reakce koní do značné míry závisí na prostředí, ve kterém se v životě nacházel, na tom, jak byli cvičeni, ježdění atd. Výzkum na genetické úrovni je teprve v začátcích (Hausberger & Muller 2002).

Koně pro služební účely by měli mít dobrý až důvěřivý charakter, být stateční, učenliví, s chutí do práce a s klidným charakterem.

3.3.3 Výběr koní pro služební účely v České republice

Státní policie ČR

Výběr budoucího služebního koně je velmi důležitý proces, který bude mít vliv na další výcvik koně pro službu. Reakce koně na stres, jeho cvičitelnost a ochota spolupracovat s člověkem jsou přímo ovlivněny plemenem, pohlavím, temperamentem, dokonce i barvou (Abdel-Azeem & Emeash 2021). V České republice je způsob výběru služebního koně legislativně podmíněn Pokynem policejního prezidenta č. 83 ze dne 28. dubna 2015 roku, který upravuje činnost služební hipologie ve článku 18 o obměně a doplňování koní.

Obměnu a doplňování stavu služebních koní má v pravomoci odbor služební kynologie a hipologie. Vedoucí oddělení služební hipologie musí každý rok nejpozději do 30. dubna vznést písemný požadavek na zajištění určitého počtu služebních koní na následující rok. Nákup služebních koní pro oddělení zajišťuje odbor z finančních prostředků určených přímo k tomuto účelu (tj. nákup koní), převedených od krajských ředitelství policie, cestou správy logistického

zabezpečení policejního prezidia České republiky. Nákup může být realizován v České republice i v zahraničí, z hřebčinů, nebo od soukromých chovatelů.

V článku 18 pokynu č. 83 policejního prezidenta o obměně a doplňování služebních koní jsou stanovena kritéria výběru koně:

- preference teplokrevných plemen koní (např. český teplokrevník nebo starokladrubský kůň),
- minimální věk koně 3 roky,
- minimální kohoutková výška hůlková (KVH) 165 centimetrů,
- pohlavní preference hřebců – valachů (v případě koupě hřebce musí být kastrován v remontní stáji); klisny jsou pro služební účely nevhodné,
- preference tmavého zbarvení koně (zejm. hnědáky a vraníky, méně často ryzáky a bílé),
- absence exteriérových vad a stereotypie (opakovaných poruch chování snižujících služební využitelnost zvířete nebo ohrožujících jeho zdravotní stav),
- dobrý charakter, klidný temperament, ochota spolupracovat s jezdcem,
- splnění testu vhodnosti koně pro výkon služby (test obsahující hodnocení koně z hlediska exteriéru, povahových vlastností a stupně vycvičenosti).

Posouzení a výběr vhodných koní pro výkon služby zajišťuje komise, která se skládá ze tří členů a je jmenována ředitelem Ředitelství pořádkové policie. Předsedou komise je policista nebo zaměstnanec oboru služební kynologie a hipologie. Dalšími členy komise jsou služební veterinární lékař a vedoucí oddělení služební hipologie nebo jím pověřený pracovník. Výběrová komise posuzuje zejména:

- zdravotní stav koně, který ověřuje veterinární lékař. Písemnou zprávou vyhodnotí zdravotní stav, ve které uvede výsledky kompletního zdravotního vyšetření včetně RTG končetin a vyjádření o doporučení či nedoporučení koně k nákupu. Navíc zkontroluje zdravotní průkaz koně, včetně splnění zdravotních zkoušek a provedení očkování;
- povahové vlastnosti (charakter, temperament, stupeň socializace);
- vhodnost pro výkon služby;
- mechaniku pohybu předvedením koně na ruce v kroku a klusu, ve volnosti a pod sedlem;
- úroveň vycvičitelnosti;
- původ koně;
- exteriér, který nesmí mít žádné vady a kůň musí odpovídat minimální kohoutkové výšce hůlkové.

Podmínkou pro nákup koně je kladné hodnocení od všech členů komise. Nakoupený kůň je po převzetí zařazen do výcvikového střediska v remontní stáji, kde ukončí základní výcvik a po přezkoušení bude přidělen příslušnému oddělení služební hipologie.

Městská policie ČR

Na rozdíl od jízdni policie České republiky nesmí městská jízdni policie používat služebního koně jako donucovací prostředek. Na veřejných nebo sportovních akcích funguje městská jízdni policie pouze jako doprovod (např. doprovod davu).

Pravidla pro výběr služebního koně u městské policie jsou stanovena v příloze č. 2 k Příkazu ŘMP č. 14/08 ze dne 30. dubna 2008:

- Kůň před zakoupením musí mít perfektní zdravotní stav. Předkupní veterinární vyšetření provádí smluvní veterinární lékař příslušné městské policie. Vyšetření zahrnuje celkové klinické vyšetření včetně rentgenových snímků, ohybové zkoušky a ortopedického vyšetření.
- Plemeno koně není přesně stanoveno. Kůň ale musí vykazovat správné exteriérové vlastnosti pro určité plemeno. Kontrolován je správný postoj, dobře utvořená kopyta, silné a suché končetiny, kratší trup a dobré chody.
- Kůň by měl dosahovat správné kohoutkové výšky pro dané plemeno.
- Barva koně není určena.
- Temperament služebního koně musí být spíše flegmatický, klidný a vyrovnaný. Kůň by měl přiměřeně reagovat na neznámé předměty a zvuky.
- Koně jsou nejčastěji pořizováni ve věku čtyř let, již po obsednutí a po základním výcviku. Výjimečných případech lze zakoupit i koně mladšího a neobsedlého.

Pokud kůň splňuje všechna požadovaná kritéria a je zakoupen, dojde k jeho zařazení do remontní stáje, kde musí absolvovat počáteční individuální remontní výcvik v délce zhruba půl roku.

3.3.4 Výběr koní pro služební účely na Ukrajině

Na Ukrajině neexistují žádné legislativní podmínky pro výběr služebního koně. Odpovědnost pro výběr služebních koní je kladena na vedoucího jízdni oddílu hlídkové služby. Nákup zajišťuje policista, který je zaměstnancem jízdni oddílu, veterinární lékař a trenér policejních koní. Nákup vhodných koní je realizován v tuzemských hřebčinech a u soukromých chovatelů.

Obecné podmínky kladené na výběr vhodného koně uvádí Skidan (2021) na základě osobních rozhovorů:

- Pro služební účely jsou vybírána především teplokrevná plemena – převážně ukrajinský jezdecký kůň, ale také orlovský klusák, ruský klusák a torijský kůň. Teplokrevná plemena koní jsou odolnější vůči stresu a většinou mají flegmatický charakter (Skidan 2021).
- Minimální věk koně pro nákup je 3 roky, ale výjimečně dochází k situacím, kdy jsou koně zakoupeni již ve věku 1–2 roky, nebo se jedná o hřebata narozená přímo ve stáji policejního jízdni oddílu.
- Na zbarvení služebního koně nejsou žádné požadavky.
- Minimální kohoutková výška hůlková, kterou musí mít služební kůň, je 165 centimetrů.
- Služební kůň může být valach, hřebec nebo klisna. Většinou jsou do služby zařazováni valaši. Klisny a valaši jsou pro pracovní využití oblíbenější než hřebci.

Valaši bývají méně agresivní a pravděpodobně bývají i méně rozptylováni jinými koňmi, snadnější je jejich ustájení a transport (McDonnell 2010).

- Nejdůležitějším kritériem je perfektní zdravotní stav, klidná povaha a psychická odolnost.

Zdravotní prohlídku provádí veterinární lékař. Prohlídku lze rozdělit do čtyř fází:

- V první fázi je třeba získat od prodávajícího úplné informace o koni a o jeho stavu, o úrovni výcviku, případně o jeho zdravotní anamnéze. Tyto informace jsou zaznamenány ve zprávě o kontrole před prodejem. Při této příležitosti veterinář podá popis koně, zdokumentuje odznaky, cejchování, jizvy a šrámy na koni.
- Druhou fází je kontrola v klidovém stavu. V této fázi se zjišťuje tělesná kondice koně podle desetibodové stupnice, provádí se auskultace srdce a plic, vyšetření kůže, oftalmoskopie. Vizuelní vyšetření pak pokračuje pečlivou palpací, zejména končetin, a hodnocením kopyt, včetně testu kopytních kleští.
- Třetím krokem je vyšetření koně v pohybu. Toto vyšetření obvykle začíná rovným krokem, poté se kůň pohybuje v klusu; pro toto vyšetření je naprosto nezbytný rovný povrch s tvrdou půdou. Vyšetření koně pod sedlem je nepovinné.
- Čtvrtá fáze vyšetření zahrnuje použití speciálních diagnostických nástrojů jako jsou rentgen, ultrazvuk a endoskopie.

Podmínkou pro nákup koně je splnění všech výše zmíněných požadavků. Zakoupený kůň je zařazen do příslušného oddílu jízdní policie, kde prochází dvouletým výcvikem.

3.4 Plemena koní využívaná pro služební účely

Plemeno koně má velký vliv na jeho schopnost učení, temperament a fyzické vlastnosti. Například studie Mader a Price (1980) zjistila, že koně plemene quarter horse se učí výrazně rychleji než plnokrevní. Jak uvádí ve své práci Górecka-Bruzda a Jezierski (2010), když byla studována vzrušivost polských polokrevných koní, teplokrevní koně získali nejvyšší hodnocení v kategoriích "povaha", "temperament", "cvičitelnost" a "ovladatelnost". Ve Francii byla pak provedena studie 120 francouzských a angloarabských koní: bylo zjištěno, že koně arabského původu jsou vznětlivější a agresivnější (Hausberger et al. 1998).

V zemích po celém světě se pro služební účely používají teplokrevná i chladnokrevná plemena koní. Často je preferováno národní plemeno nebo tradiční teplokrevné typy koní typické pro dané území.

3.4.1. Na Ukrajině: ukrajinský jezdecký kůň, orlovský klusák, torijský kůň, ruský klusák

Ukrajinský jezdecký kůň

Ukrajinský jezdecký kůň (Obr. 15) – plemeno, které je chováno již více než 20 let jako plemeno sportovního zařazení. Má univerzální využití ve sportu pro drezúru, parkur a všestrannosti. Pokud jde o počet chovných zvířat, zaujímá na Ukrajině první místo mezi chovnými plemeny.

Práce na vytvoření ukrajinského plemene koní byly zahájeny v roce 1945, konkrétně v ukrajinském hřebčíně č. 173 v Dněpropetrovské oblasti. V té době měl tento hřebčín mnoho trofejních maďarských polokrevných klisen plemen *Gidran*, *Nonius*, *Furioso* a *North Star*, zejména s cejchem maďarského hřebčina *Mesohegyes* (Volkov 1977). Na začátku roku 1948 bylo v chovu 308 klisen a 25 hřebců. Zároveň byly dovezeni trofejní hřebci hannoverských, trakehnerských, maďarských, plnokrevných jezdeckých plemen a jejich kříženců. Do roku 1951 chovatelské stanice se zabývali doplňováním reprodukčního fondu hřebčina nejlepšími plemennými hřebci a klisnami a hledáním nejlepších variant křížení. Koncem roku 1951 měl hřebčín 300 maďarských polokrevných klisen, z toho 170 plemenných maďarských (všechny měly cejch) a 130 kříženců první generace mezi maďarskými a hannoverskými klisnami, trakénskými a plnokrevnými hřebci.

Na příkaz Ministerstva zemědělství bývalého Sovětského svazu bylo vytvořeno plemeno v Provalsku (Luhanská oblast) a ve Skadovsku (Chersonská oblast). Stejný příkaz stanovil úkol vytvořit do roku 1960 nové plemeno jezdeckých koní pro potřeby armády a zemědělství. Při vytváření ukrajinského jezdeckého plemene byli použiti koně více než 11 plemen. Mezi hlavní plemena patřila tato plemena: anglický plnokrevník, trakehnerský kůň, maďarský, ruský jezdecký kůň, méně používaní koně hannoverských, arabských a achaltekinských plemen. Při vytváření a zdokonalování plemene mělo velký význam použití hřebců a klisen nesoucích krev ruského jezdeckého plemene.

Popularitu ukrajinského koně a jeho schopnost podávat dobré výsledky v jezdeckých soutěžích potvrzují četné úspěchy jezdeckých sportovců na mezinárodní úrovni.

V současné době probíhá šlechtitelská práce s ukrajinským plemenem koní v 11 hřebčínech a v některých chovných farmách. Chovné jádro zahrnuje 1201 koní, z toho 29 hřebců, 411 plemenných klisen a 761 hříbat do věku 3 let. Při vytváření plemene nejvýznamněji přispěly hřebčiny *Alexandriiskij*, *Lozovskij*, *Derkulskij*, *Yagolnitskij*, *Charkovskij* (Gopka 2004).

Toto plemeno má plynulé, široké, lehké pohyby, dobrou rovnováhu a je snadno ovladatelné jezdcem. V závodech vykazuje vynikající výsledky a skvělou vytrvalost. Jsou laskaví a nenároční na podmínky chovu ve srovnání s některými původními plemeny. Díky těmto vlastnostem se používají jak ve sportu, tak ve službě u jízdni policie.

Obrázek 15: Ukrajinský jezdecký kůň. Plemenný hřebec Orbit (Borispol – Oranta).
(Zdroj: *Charkovský hřebčín 2021*)

Orlovský klusák

Orlovský klusák (Obr. 16) je plemeno kočárových koní s dědičnou schopností klusat, které nemá ve světě obdoby. Byl vyšlechtěn v Rusku, v Chrenovském hřebčíně (Voroněžská gubernie), pod vedením jeho majitele hraběte Orlova v druhé polovině 18. – počátkem 19. století metodou komplexního křížení s využitím arabských, dánských, holandských, meklenburských, fríských a dalších plemen (Kambegov 2002).

Historie vzniku orlovského klusáka začala v roce 1776, kdy hrabě Orlov přivezl do Ruska velmi krásného a cenného arabského hřebce Smetanku. Po vítězství ve válce s Tureckem byl od tureckého sultána zakoupen za obrovskou sumu 60 tisíc stříbrných a pod vojenskou ochranou byl po zemi odeslán do Ruska.

Smetanka byl na své plemeno neobvykle velký a velmi elegantní hřebec. Svě jméno dostal díky světle šedé barvě, téměř bílé jako smetana.

Podle plánu hraběte Orlova mělo mít nové plemeno koní tyto vlastnosti: měli být velcí, hezcí, dobře stavění, vhodní k ježdění pod sedlem, tahu a orbě, stejně dobří v přehlídce i v boji. Museli být odolní v drsném ruském podnebí a vydržet dlouhé vzdálenosti či špatné cesty. Hlavním požadavkem na koně byl rychlý a poctivý klus, protože klusající kůň se dlouho neunavil a neotřásal kočárem. V té době bylo známo jen velmi málo klusáckých koní a byli velmi drazí (Kambegov 2002).

Klusácký sport se zrodil v Rusku a později v Evropě, kam se aktivně vyvážel v 50.–60. letech 19. století. Orlovští klusáci byli až do 70. let 19. století nejlepší mezi lehkými dostihovými plemeny a byli hojně využíváni ke zlepšení stavu koní v Rusku. Byli dováženi do západní Evropy a USA.

Orlovští klusáci jsou koně velkého vzrůstu. Výška v kohoutku je 157–170 cm a průměrná hmotnost je 500–550 kg. Orlovský klusák je harmonicky tvarovaný kočárový kůň s malou suchou hlavou, vysokým labutím krkem, se silným svalnatým hřbetem a s pevnými nohama.

Orlovský klusák je jedinečné plemeno, které nemá ve světě obdoby. Kromě klusáckého sportu ho lze úspěšně využít téměř ve všech druzích jezdeckého sportu – v drezúře, v parkuru, ve spřežení i v prostě amatérském ježdění (Gopka 2004).

Obrázek 16: Plemenný hřebec orlovského plemene Zavetny.

(Zdroj: Rachmanina A. 2019)

Torijský kůň

Torijský kůň (Obr. 17) je všestranné plemeno kočárových a tažných koní. Plemeno bylo vyšlechtěno v Estonsku. V březnu 1950 byl schválen jako samostatné plemeno. Hlavní chovatelské jádro plemene vzniklo v hřebčíně Tori, který byl založen v roce 1855. Malý domorodý estonský kůň, dokonale přizpůsobený místním podmínkám, který má pozoruhodnou vytrvalost, rychlost a nízké nároky, se v Estonsku chová již dlouho. Kvůli svému nízkému vzrůstu a hmotnosti však nevyhovoval potřebám těžkého hospodářského koně, a proto bylo nutné vyšlechtit většího koně vhodného pro místní podmínky.

Při šlechtění plemene se provádělo komplexní křížení. Místní klisny byly zpočátku šlechtěny finskými, arabskými, plnokrevnými, orlovskými a některými dalšími plemeny. Později byli kříženci kříženi s hřebci norfolského a postier-bretonského plemene, což mělo největší vliv na užité vlastnosti koní. Za předka plemene je považován polský ryzák Hetman, který se narodil v roce 1886.

Torijský kůň je dobromyslný, snadno se na něm jezdí a není plachý. Vyznačuje se velkou odolností a nosností v kombinaci s nenáročnou povahou. Koně se stali oblíbenými v Estonsku, Lotyšsku, Litvě a Bělorusku a byli tam vysoce ceněni jako zemědělství a plemenní koně.

V současné době je zdokonalován ve směru ulehčení a získání koní jezdeckého (sportovního) a chovného typu. Za tímto účelem se kříží s teplokrevnými hřebci (především hannoverskými a trakénskými).

Torijští koně jsou využíváni jako zlepšovatelé v hřebčíněch v severozápadním Rusku a na západní Ukrajině.

Torijští koně se používají při zemědělských pracích a v jezdeckém sportu, především v soutěžích parkuru (Gopka 2004).

Obrázek 17: Plemenný hřebec torijského plemene Preester.
(Zdroj: Vaht K. 2005)

Ruský klusák

Ruští klusáci (Obr. 18) jsou výsledkem křížení amerických a orlovských klusáků. Byli vyšlechtěni na počátku dvacátého století s cílem zlepšit obratnost orlovských koní. Počátky ruského klusáka spadají do roku 1900, kdy byli do Ruska přivezeni první američtí klusáci z USA. Koně nového plemene, kteří přišli do Ruska, tvrdě soupeřili na závodních s orlovskými klusáky, kteří byli do té doby považováni za nejrychlejší v klusáckých dostizích. Američtí klusáci začali vítězit nad orlovskými koňmi na všech distancích. Poté mnoho majitelů orlovských klusáků začalo v USA nakupovat americké hřebce a křížit je s orlovskými klisnami, jelikož šlo především o obrovské finanční odměny.

Po občanské válce v roce 1928 byl přijat plán rozvoje chovu americko-orlovských koní. Z ideologických důvodů se američtí klusáci do země již nedováželi, a tak bylo rozhodnuto chovat křížence s důrazem na obratnost a s ohledem na exteriérové vlastnosti (výška, délka těla, šířka hrudníku). Účelem chovu nového plemene bylo nejen vyzkoušet ho na dostihové dráze, ale také, a to ve velké míře, vytvořit všestranného koně schopného jakékoliv práce: na venkově, v armádě i v záprahu. Až do roku 1949 se těmto koním říkalo orlovo-američan nebo ruskoo-američan, protože název "ruský klusák" se v té době vztahoval pouze na koně orlovského plemene. Plemeno bylo nakonec schváleno v roce 1949. Američtí koně dodali ruským klusákům potřebnou obratnost a orlovští koně zase silnou konstituci a dobře vyvinuté svalstvo.

Ruští klusáci mají klidnou povahu a vytrvalost. Jsou známí svou odvahou a energií. Jsou poslušní a nenároční. Velmi je proto oceňují jezdcí, organizátoři rehabilitačních programů a hipoterapie.

Většina dnešních ruských klusáků má jen málo společného s ruskými klusáky před dvaceti lety. Staré linie ruského klusáckého plemene, které vedly ke křížení z carských dob, jsou nenávratně ztraceny.

Moderní ruští klusáci jsou považováni za nejpočetnější a nejrozšířenější plemeno koní v Rusku a chovají se také na Ukrajině, v Moldavsku a v některých dalších zemích bývalého Sovětského svazu (Kambegov 2002).

Obrázek 18: Plemenný hřebec ruského klusáckého plemene Galogen Lok (Ganymede – Gertruda).

(Zdroj: Rachmanina A. 2019)

3.4.1 V České republice: český teplokrevník, starokladrubský kůň

Český teplokrevník

Český teplokrevník (Obr. 19) je plemeno pocházející z Čech. Chov koní existoval v českých zemích již v době Rakouska-Uherska (1876–1918), kdy měly na vývoj chovu koní významný vliv vojenské hřebčiny. V 19. století bylo plemeno ovlivněno španělskými a italskými koňmi a později rakousko-uherskými kmeny Furioso, Gidran, Nonius a Przedswit. Na území České republiky se původně chovaly dva odlišné typy teplokrevníků. V Čechách ovlivnili tažný typ koně především importovaní oldenburští a východofříští hřebci a jejich potomstvo. Na Moravě byl chován ušlechtilejší typ, tzv. moravský teplokrevník, který byl chován z polokrevných linií maďarských koní (Kapitzke 2008). Po roce 1960 došlo ke splynutí českého a moravského teplokrevníka.

Dušek (1999) ve své práci uvádí, že český teplokrevník je mnohostranně využitelný, vyhovuje požadavkům na sportovní ježdění i požadavkům záprahového sportu. Jízdní policie upřednostňuje jedince plemene český teplokrevník, a to především vzhledem k jeho univerzálnosti a k ochotě k práci. Navíc status českého teplokrevníka jako nejpočetnějšího plemene chovaného v ČR tuto volbu potvrzuje. Jeho populace představuje téměř třetinu všech

chovaných koní. České teplokrevné plemeno se v současné době stále vyvíjí v rámci šlechtitelského programu Svazů chovatelů českého teplokrevníka. Svaz chovatelů českého teplokrevníka uvádí, že chovným cílem je ušlechtilý, lehce jezditelný kůň, který je vhodný pro všechny druhy jezdeckého sportu FEI i pro běžný jezdecký a rekreační sport a soutěže spřežení (Svaz chovatelů českého teplokrevníka 2021).

Český teplokrevník je dobře vyvinutý kůň, který má relativně dlouhou životnost. Je klidný, vytrvalý, s živým temperamentem a s dobrou povahou, nenáročný. Je středního až většího obdélníkového rámce s kohoutkovou výškou 161–167 centimetrů u klisen a 162–170 centimetrů u hřebců, s dobrými liniemi a bez genetických vad a chorob.

Dnešní český teplokrevník je možná jedním z nejrozšířenějších plemen v České republice, oblíbený díky své všestrannosti a sportovním vlastnostem (Dušek 1999).

Obrázek 19: Český teplokrevník 1558 GALANDRO ZH.
(Zdroj: Votavová Š. 2014)

Starokladrubský kůň

Starokladrubský kůň (Obr. 20, Obr. 21) je jedním z nejstarších kočárových plemen na světě a nejstarším v České republice. Je chován ve středních Čechách nedaleko Pardubic v Kladrubském hřebčíně, který byl založen již v roce 1572 Rudolfem II. (Národní hřebčín Kladruhy nad Labem 2021).

Starokladrubský kůň pochází od španělských předků a je příbuzný s plemeny lipicán, který pochází z hřebčína nacházejícího se v oblasti Lipizza, která je součástí dnešního Slovinska (Dušek 2011).

Původně se v Kladrubech chovali koně různých barev, dokonce i plaváci, hnědáci, strakatí či isabely. V 19. století z celé této pestrosti zůstaly jen dvě barevné modifikace. V současné době plemeno může mít pouze dvě barvy a jsou chováni v různých hřebčínech: bílí – v Kladrubech, černí – ve Slatiňanech. Nejstarší linie běloušů – Generale a Generalissimus – existují od konce 18. století. Vraníci pocházejí z kmenů Sacramoso a Napoleone (později

zanikl v roce 1922) (Dušek 2011). Současný vraný chov je založen na čtyřech základních liniích – Sacramoso, Solo, Siglavi Pakra a Romke (Národní hřebčín Kladruby nad Labem 2021).

Po staletí byl chován jako kočárový kůň pro císařský dvůr. Bílá linie starokladrubského koně byla určena především pro královské kočáry a slavnostní akce. Černa linie byla používána pro pohřební průvody. Později duchovenstvo začalo dávat přednost černé barvě koně – a právě katoličtí preláti později hodně pomohli uchovat černé starokladrubské koně v obtížných dobách pro toto plemeno. V 30. letech 20. století bylo stádo vraníků rozdáno a rozprodáno. V roce 1938 prof. Bílek vypracoval projekt k zachránění starokladrubského vraníka, k čemuž byla využívána geneticky příbuzná plemena lipicán a starokladrubští bělouši. V roce 1973 byl projekt úspěšně zakončen.

Dnes starokladrubský kůň našel své uplatnění jako kůň pro vozatajství, drezúru a volnočasové ježdění. Díky své klidné a vyvážené povaze je často používán pro služební účely.

Starokladrubský kůň je velmi ušlechtilý, harmonický kočárový kůň s typickou klabonosou hlavou. Má živý charakter a vyrovnaný temperament. Je snadno ovladatelný, učenlivý a dobře spolupracuje s lidmi. Průměrná kohoutková výška je okolo 170 cm.

Pro jeho výjimečnou historii a majestátnost byl prohlášen za národní kulturní památku (Národní hřebčín Kladruby nad Labem 2021).

Obrázek 20: Starokladrubský kůň GENERALE PASTORELLA VII.
(Zdroj: Valenta V. 2014)

Obrázek 21: Starokladrubský kůň SOLO FAROLA XXX (Falco).
(Zdroj: Pitela S. 2015)

3.5 Podmínky přijetí koní do služby

Pokud kůň splní všechny požadavky kladené na služební koně (viz kapitola Výběr koní pro služební účely), je zařazen do výcviku a zahájí přípravu pro službu v policii.

Studie Innes a McBride (2008) uvádí, že koně trénovaní podle pozitivního plánu posilování byli více motivováni na tréninku a vykazovali více samostatnosti při zkoušce "pokus a omyl" v nových situacích a neznámém prostředí. Následkem negativního posilování je akutní stres u zvířat, což může mít důsledky pro dobré životní podmínky koně. Z toho můžeme posoudit, že výcvik mladého služební koně je velmi složitý proces, kde trenér a jezdec musejí správně nastavit trénink, aby kůň měl prostor a dostatek času na návyk nových situací a prostředí. Úkolem je zajistit výcvik co nejefektivnějším, časově nejúspornějším a nejetičtější způsobem. To je žádoucí nejen pro policisty, ale také pro policejní koně (Thomas 2010).

3.5.1 Výcvik služebních koní Policie ČR

V České republice se výcvik služebních koní řídí Pokynem policejního prezidenta č. 83 ze dne 28. dubna 2015, kterým se upravuje činnost služební hipologie. O výcviku a testování též pojednává Pokyn č. 66 ředitele Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky ze dne 27. července 2016. Metodika výcviku služebních koní a jezdců Městské policie ČR je stanovena v Příloze č. 2 k Příkazu ŘMP č. 14/08 ze dne 30. dubna 2008, část Metodika výcviku služebních koní.

Státní policie ČR

Po vybrání a zakoupení nových koní je započat výcvik mladých služebních koní ve speciální remontní stáji (ZH Písek), který trvá nejdéle 12 měsíců od data zakoupení nebo

pronájmu koně. Výcvik, kterým prochází mladý služební kůň, se skládá z pěti částí a je zaměřen na základní techniky jízdy.

- Cílem první části je základní drezurní výcvik, kde se kůň musí naučit reagovat na pomůcky jezdce klidně, ochotně a v přirozené rovnováze. Výsledkem je klidný, uvolněný, pružný a obranný kůň.
- Druhá část přípravy je zaměřena na skokový výcvik koně. Překážky mohou být přírodní nebo klasické umělé. Kůň musí prokázat zvládnutí překážek ve všech chodech. Cílem je zdokonalení koně v technice skoku a posílení zádového svalstva, což je důležité při výkonu služby.
- Třetí část přípravy zahrnuje nácvik zvládnutí speciálních rušivých jevů a překonávání speciálních překážek. Tato část výcviku je nejdůležitější pro služebního koně při praktickém výkonu služby. Hlavní požadavky kladené na koně jsou důvěra v jezdce, reakce na pomůcky a schopnost plnit požadavky speciálního výcviku v psychické a fyzické pohodě.
- Čtvrtá část přípravy probíhá v terénu, kde je cílem dosažení vhodné kondice, dobrého osvalení a schopnosti zvládat jízdu v terénu ve všech chodech.
- Pátá část je důležitou součástí výcviku a je zaměřena na aktivní odpočinek. Aktivním odpočinkem rozumíme volný pohyb ve výběhu, lonžování a práci v kruhovém výběhu. Pro fyzickou a psychickou pohodu koně je nezbytně nutné umožnit koni volně trávit čas s jinými koňmi a poskytnout možnost volného pohybu ve výbězích.

Výcvik mladého služebního koně je členěn do tří etap. Každá z etap trvá tři měsíce, ale délka je pouze orientační a záleží na individuálním pokroku každého koně. Do další fáze výcviku se kůň dostává, splní-li požadavky z předchozí výcvikové etapy. V případě nesplnění absolvuje delší přípravu dané etapy. Pro tyto účely slouží Zpráva průběžného hodnocení služebního koně, v níž chovatel a instruktor vyhodnotí dosažené pokroky. Je zde také uvedena metodika výcviku v remontní stáji.

První etapa zahrnuje strukturu všech pěti výcvikových příprav. V drezurní přípravě jsou jednoduché jízdárenské cviky, jako je například velký a malý kruh, změny směru, vlnovky, od stěny ke stěně apod. Postupně jsou zařazovány i cviky zahrnující poslušnost na holeň, například ustupování na holeň, obrat kolem předku a zádě. Kůň je ježděn na dlouhých otěžích a jde tzv. s dlouhým krkem. Ve skokové přípravě je kůň nejprve trénován na překonání kavalet ve všech chodech (krok, klus, cval). Jednou týdně je kůň cvičen na skoky ve volnosti, kde jsou postupně zařazovány i nezvyklé překážky jako bedny, bazénky apod. Později kůň začíná skákat jednoduché skokové řady pod sedlem s jezdcem a postupně jsou přidávány další překážky. Výška a šířka překážek nepřesahuje jeden metr. Nácvik speciálních rušivých jevů a překonání speciálních překážek začíná seznámením mladého koně s neznámými předměty a překážky. Na začátku je mladý kůň veden za starším a zkušenějším služebním koněm a opakuje po něm překonání překážek. Také si mladý služební kůň navyká na hluk (např. střelba) z větší dálky. V této fázi je zařazen i návyk na součásti policejní výstroje a na klidné a bezproblémové nakládání a vykládání do přepravního vozu. Příprava v terénu probíhá ve všech chodech. Na začátku vybírají klidný a nenáročný terén, postupně se zátěž a obtížnost terénu zvyšuje. Následně se přidává překonání přírodních překážek, zdolávání svahů, zvětšuje se délka trasy.

V rámci terénní přípravy si kůň zvyká na skupiny lidí, psy, kočárky atd. V rámci aktivního odpočinku se kůň může volně pohybovat ve výběhu nebo na kolotoči. Jednou až dvakrát týdně je kůň lonžován na vyvažovacích otěžích, které napomáhají dobrému osvalení a získání kondice.

Druhá etapa se skládá ze stejných oblastí jako první, jen jsou mu dávány složitější úkoly. V drezurní přepravě služební kůň již procvičuje cviky drezurní úlohy Z: práce v pracovním klusu, vlnovky, kruhy, zastavení, couvání, práce v pracovním cvalu, dovnitř plec, dovnitř zád', překroky. Důležité je, aby přechody byly korektní a kůň držel správné tempo ve všech chodech. Skoková příprava pokračuje ve skokových řadách s postupnou obtížností a stále nepřekračuje výšku ani šířku jednoho metru. Kůň nejprve překonává překážky z klusu, později – ze cvalu. Po překonávání jednodušších překážek se přidávají obtížnější, které ale kůň zná ze skoku ve volnosti. Pro nácvik speciálních rušivých jevů a překonání speciálních překážek je potřeba přidávat obtížnější cviky, se kterými se kůň bude ve službě setkávat. Mezi to patří vytlačování, práce s obuškem, sklopná lávka, střelba, dýmovnice. S mladým koněm vždy spolupracuje zkušený služební kůň. Práce v terénu zahrnuje seznámení s méně stresujícími oblastmi, vedení lotu v čele skupiny. Cílem je získání lepší kondice. Aktivní odpočinek je stejný jako v první etapě, rozdíl má jen práce na lonži, kde se přidávají kavalety.

Poslední část výcviku je třetí etapa, kde je kladen důraz především na nácvik speciálních rušivých jevů a na překonání speciálních překážek. Drezurní a skoková etapa je stejná jako ve druhé etapě. Nácvik probíhá se zkušeným koněm ve velmi rušivých a frekventovaných místech. Kůň musí zvládat pohybovat se v kroku a v klusu po ulicích, ale také klidně stát v rušivém provozu a v blízkosti větších skupin lidí. Mladý služební kůň už může být zařazen do společných nácviku na akce hromadného charakteru, kde si navyká na dav a na rušivé jevy.

Výcvik každého koně je zcela individuální a trvá různou dobu. Zhruba za 12 měsíců od zakoupení musí kůň s jezdcem projít ověřením připravenosti na výkon služby tím, že úspěšně projde přezkoušením. Kůň je zkoušen ze tří hodnocených disciplín – drezúry, skokové zkoušky a speciálního parkuru (Pokyn č. 66/2016).

Městská policie

Na rozdíl od státní policie, kde mladý kůň prochází výcvikem v remontní stáji, si městská policie nově zakoupené koně trénuje na svých odděleních. Počáteční výcvik trvá zhruba půl roku a cílem je, aby se kůň naučil být sebejistý, učenlivý a nebojácný.

Pro výcvik služebních koní u městské policie existuje univerzální metodika policejního výcviku. Podmínkou pro použití dané metodiky je přítomnost zkušeného cvičitele, který je schopen určit výcvikové stádium pro každého koně individuálně a zvolit vhodný postup dalšího výcviku.

Výcvik koní pro městskou policii je také rozdělen etapy:

- První etapa se skládá z práce na ruce a je způsobem získání důvěry mezi koněm a strážníkem, jemuž byl kůň přidělen. Instruktor pracuje s každou dvojicí individuálně, aby nedocházelo k výcvikovým chybám.
- Po absolvování první etapy následuje etapa druhá, kde je výcvik již prováděn v sedle pod vedením instruktora. Výcvik služebního koně je složen z vlastní policejní práce, skokového a drezurního tréninku.

Po prvním roce výcviku by služební kůň měl být sebevědomý, nebojácný a zvládat:

- průchod přes pro koně nepřírozené povrchy (pohozené PET lahve, matrace, koberce, papírové pytle, plachty, igelity atd.) – jde o imitaci kontrol squatů, divokých skládek apod.;
- postrkování a tlačení pushballového míče v kroku či klusu;
- eliminaci reakce na zvukové jevy; kůň musí v klidu stát při houkání policejní sirény, při troubení aut, trumpety, píšťaly, bubnu, hlasité hudbě nebo procházet kolem křičícího davu lidí atd.;
- nošení vlajky a její přenášení z bodu A do bodu B;
- procházení mezi barely a proražení stěny z plastových barelů;
- průchod podhledem; kůň by měl dokázat pod podhledem ze závěsu či fáborků bez problému podcházet či v něm zůstat stát;
- chůze v městském provozu s minimálně dvoučlennou hlídkou.

V druhém roce výcviku musí být schopen:

- přejít přes oheň v kovové liště nebo přes pruh zapálené slámy;
- nechat si na sebe položit např. figurínu, pytel slámy, tašku apod.;
- projít kouřovou clonou (dýmovnice);
- zůstat stát v klidu ve vyhraničeném prostoru, i když dojde 4x k výstřelu na figuranta, který stojí od koně cca 30 metrů;
- vytlačení davu (tento při služební činnosti městské policie významný, neboť koně zde nemohou být použiti jako donucovací prostředek a jedná se pouze o cvičení na posílení sebevědomí koně a eliminace stresové zátěže);
- práce s obuškem: nácvik se provádí v úzké uličce z plastových sudů, na kterých jsou postaveny vodou naplněné PET lahve, které jezdec obuškem střídavě sráží.

V dalších letech je cílem udržet a zdokonalit naučené dovednosti.

Policejní kůň také musí zvládat základní stupně drezury a skokové přípravy. Pro aktivní odpočinek koně a osvalení bez zátěže jezdce je součástí výcviku také lonžování.

Po základním výcviku je kůň zařazen do služby, ale jeho výcvik nekončí. Koně mají výcvikový plán a absolvují výcvikové lekce i v rámci služby. Lekce jsou rozděleny do jednotlivých kategorií a jsou vedeny osobou držící certifikát odborného vedení výcvikových hodin (ŘMP č. 14/08).

3.5.2 Výcvik služebních koní Policie Ukrajiny

Na Ukrajině výcvik služebních koní není řízen legislativně. Každá policejní jednotka se řídí pokynem vedoucího pracoviště. Skidan (2021) uvádí obecné zásady, které jsou pro výcvik policejních koní uplatňovány na každém pracovišti. Kůň zakoupený jízdní složkou ukrajinské policie je zařazen do dvouletého výcviku v remontní stáji. Tříletý mladý kůň začíná výcvikem a bude-li rozhodnuto o jeho vhodnosti pro vykonání služební činnosti, bude ve svých pěti letech zařazen do služby v policii.

Koně procházejí několika fázemi výcviku, z nich první jsou drezura, parkur a cross country.

V první etapě počátečního výcviku mladého koně, která obvykle trvá asi 6 měsíců, se s koněm provádí řada cvičení, jejichž cílem je především navykání mladého koně na policejní

vybavení, na klidný pohyb na lonži a pod jezdcem. Je věnována velká pozornost práci koně na lonži ve všech chodech. To umožňuje vývoj reakce na hlas jezdce a klidného chování k různým vnějším vlivům a předmětům.

V první fázi drezury se používají nejjednodušší drezurní prvky. Používají se cvičení „přímé linie“: jízda po stěně, změna směru z rohu jízdárny na diagonálu, změna směru přes polovinu jízdárny a změna směru přes střed jízdárny na dlouhou stěnu. Cvičení pro jízdu se „zakřivenými liniemi“ zahrnují jízdu v kruhu, změny směru z kruhu a přes kruh, vlnovku přes jízdárnu, vlnovky přes dlouhou stěnu, kruhy a půlkruhy. Práce v přímce je pro mladého koně těžší než práce v kruhu. Pro mladého koně je zpočátku obtížné udržet správnou rovnováhu a pohybovat se rovnoměrně v přímce (Hagen 2011). Ve stejné fázi se pracuje na skákání koně. Na různých místech arény je na zemi umístěno několik kavalet a kůň je přes ně veden nejprve krokem, poté klusem, aniž by kůň skákal, ale pouze je překračoval. Tento trénink zlepšuje klid a rovnováhu koně, smysl pro výpočet a prostorovou orientaci. Po několika lekcích by se měly tyče zvednout do výšky 20–30 cm. Druhá fáze prvního roku trvá přibližně 6 měsíců. V této fázi drezury se kůň učí zastavení, couvání, ústupu na holeň. Při skocích se tyče překážek zvedají do výšky 1 m. V tomto období také začíná terénní příprava. Kůň je cvičen pohybu po lesních a polních cestách a stezkách, k překonávání přírodních (živé ploty, roští, příkopy, klády, vodní překážky) i umělých (ploty) překážek (Obr. 22). Po prvním roce by měl být kůň v dobré fyzické a psychické kondici, spolupracovat s jezdcem a být si schopen plnit základní prvky drezury a parkuru.

Ve druhém roce začíná druhá etapa výcviku koní. Tato fáze se zaměřuje na to, aby si kůň zvykl na rušivé podněty (Obr. 23). Co se týká drezury, parkuru a cross country, to zůstává stejné: kůň pokračuje v tréninku. Výcvik se stává obtížnějším, aby se kůň dokázal vyrovnat s podněty, jako je intenzivní provoz, stavební hluk, dokonce i davy lidí. Mladý kůň je cvičen k procházení přes oheň, kouřové bomby, neznámé povrchy (matrace, igelitové pytle), sudy, vlajky a různé látkové a papírové překážky. Kůň také navyká na výstřely, petardy házené pod nohy, výkřiky davů lidí, signály aut a vlaků. V této fázi mladý kůň pravidelně trénován v ulicích s jedním nebo dvěma zkušenými služebními koňmi.

Na konci poslední fáze dosáhne kůň věku pěti let. O vhodnosti koně pro policejní službu subjektivně rozhoduje policista jezdec a trenér. Pokud byl kůň vyhodnocen jako nezpůsobilý ke službě, je prodán (Skidan 2021).

Obrázek 22: Trénink služebního koně, Kyjev.
(Zdroj: qha.com.ua 2018)

Obrázek 23: Návyk na rušivé podněty – využití kouřové bomby.
(Zdroj: Malyarevich O. 2017)

3.5.3 Zkoušky přijetí koní do služby: ČR

Státní policie ČR

Odbor služební kynologie a hipologie Policie České republiky organizuje ověřování připravenosti služebních koní k výkonu policejní činnosti. Kůň, který ukončil výcvik, prochází přezkoušením, aby mu byla zadána určitá kategorie.

Mezi disciplíny zkoušky patří jezdecká drezura, skoky a speciální parkur. Drezurní zkouška se skládá z náhodně vylosované drezurní úlohy stupně Z dle pravidel České jezdecké federace. Komise hodnotí stupeň výcviku služebního koně slovy splnil/nesplnil. Skoková zkouška klade důraz na ochotu služebního koně spolupracovat s jezdcem, jeho poslušnost a čistotu skoku při překonávání překážek. Komise hodnotí překonání šesti překážek

o maximální výšce 100 cm a minimální 80 cm. Každé bezchybné překonání je hodnoceno 10 body, v případě neposlušnosti je udělováno pouze 5 bodů. Pro splnění musí získat nejméně 50 bodů. Odepře-li kůň poslušnost třikrát nebo jezdec z koně spadne, následuje hodnocení "nesplnil".

Speciální parkur prověřuje připravenost koně a jezdce vykonávat obtížné složky policejní služby. Obsahuje 24 cviků, z nichž 12 je vybráno komisí náhodně v den konání zkoušky. Cviky se skládají z reakce na házené předměty, střelbu, barevný podklad, otevření branky, na přechod přes sklopnou lávku apod. Za bezchybné provedení cviku komise uděluje 10 bodů, za nepřesné 5 bodů, za neprovedení 0 bodů. Maximální počet bodů je 120. Při dosažení 100 bodů ze všech částí přezkoušení je kůň přidělen do kategorie hlídkový kůň. Při získání 110 bodů je zařazen do kategorie služební kůň pro speciální úkoly.

Vydané osvědčení a zadaná kategorie služebního koně jsou platné po dobu dvou let, nejdéle však do posledního dne prosince daného roku přezkoušení. Poté je provedeno přezkoušení dle zkušebního řádu (Pokyn č. 66/2016).

Městská policie

Koně, kteří ukončili dvouletý výcvik a dosáhli věku 6 let, se mohou zúčastnit výkonnostní zkoušky služebních koní městské policie. Zkoušky se skládají z 12 disciplín:

- kontrola nepovolené skládky,
- přechod přes figurínu na zemi,
- nošení vlajky,
- průchod zúženým prostorem – podhled,
- vytlačování pushballového míče (alternativou je zakrytí koně plachtou),
- průchod do „neznámého“ prostoru – chůze přes sudy,
- přemístění předmětu z bodu A do bodu B,
- doprovod hlučící skupiny lidí,
- eliminace výstražných, světelných a zvukových systémů,
- překonání ohně,
- překonání dýmu,
- střelba ze startovacích pistolí.

Výkonnostní zkoušku hodnotí komisař, který zapisuje celkové hodnocení koně známkou 1 až 4, kdy 1 – vyhověl výtečně, 2 – vyhověl, 3 – vyhověl s podmínkou, 4 – nevyhověl. Jednotlivé úlohy jsou hodnoceny pomocí písmen: a) jezdec a kůň získají 3 body, b) 2 body, c) 1 bod a podle písmene d) je hodnocení 0 bodů.

Po splnění všech dvanácti disciplín komise sečte body za jednotlivé úlohy. Maximální počet bodů je 36. Stupnice hodnocení 1–4, uvedená výše, je odvozena od bodového rozmezí celkového počtu získaných bodů ve zkušebních úlohách. Vyhověl výtečně (1) – zisk 36–34 bodů, vyhověl (2) – zisk 33–21 bodů s tím, že ani jedna úloha nebyla klasifikována za 0 bodů, vyhověl s výhradou (3) – zisk 33–21 bodů s tím, že jedna z úloh byla klasifikována za 0 bodů, nevyhověl (4) – nesplnil výše uvedené podmínky (ŘMP č. 14/08).

3.5.4 Zkoušky přijetí koní do služby: Ukrajina

Na Ukrajině žádné zkoušky pro přijetí koní do služby neexistují. Kůň je ohodnocen subjektivně policejním jezdcem a trenérem (Skidan 2021).

3.6 Podmínky k vyřazení koně ze služby

Vyřazené služební koně lze považovat za nepotřebný majetek podle interního aktu řízení. V České republice i na Ukrajině je hlavním důvodem vyřazení policejního koně ze služby jeho zdravotní stav a další nezpůsobilost vykonávat službu. Stav v obou zemích se liší legislativními podmínkami a postupem, kterým jsou služební koně vyřazováni.

3.6.1 Podmínky k vyřazení koně ze služby: ČR

Státní policie ČR

V Česku je vyřazení koně ze služby řízeno pokynem policejního prezidenta č. 83/2015 ve článku o obměně, doplňování početních stavů a vyřazování služebních koní. Vyřazení služebního koně provádí komise, která je jmenovaná vedoucím oboru služební kynologie a hipologie a skládá se ze služebního veterinárního lékaře, vedoucího oddělení služební hipologie a policisty odboru. Prvním krokem je podání žádosti na prezidium o svolání posudkové komise, která vypracuje zprávu pro vyřazení koně ze služby. Následně je provedena veterinární kontrola s vyhodnocením zdravotního stavu koně. Vedoucí policejního prezidenta zašle řediteli krajského oddělení doporučení o vyřazení konkrétního koně ze služby. Služební kůň je vyřazen v případě, že je nevyužitelný pro výkon služby, a to z důvodu:

- úhynu,
- úrazu s následkem neschopnosti vykonávat službu,
- nesplnění podmínek pro zadání kategorie,
- závažné/nevyléčitelné nemoci,
- stáří,
- povahové nebo psychické vady.

Pokud všichni členové komise vyřazení koně schválí, kůň může být prodán organizačním složkám státu, případně zaměstnancům policie. Ceny prodeje policejních koní nejsou stanoveny a řídí se zdravotním stavem koní.

Městská policie

Podmínky k vyřazení služebního koně u městské policie se řídí přílohou č. 2 k Příkazu ŘMP č. 14/08 ze dne 30. dubna 2008.

Vyřazení koně ze služby probíhá na základě písemné zprávy o zdravotním stavu zvířete od ošetřujícího veterinárního lékaře. Ve zprávě je uvedeno doporučení o vyřazení služebního koně ze služby, které musí obsahovat celkovou anamnézu zdravotního stavu a odhad následků případného nevyřazení koně ze služby. Další příčinou vyřazení může být vysoký věk koně či jiná neschopnost vykonávat náročnou službu. Posledním důvodem k vyřazení může být situace,

kdy se ukáže, že kůň je pro výkon služby je nevhodný (nespolehlivý, nebezpečný pro výkon hlídkové služby).

Vyřazený služební kůň je prodán. Prodej je podložen písemnou kupní smlouvou. Cena koně je stanovena renomovaným odhadcem.

Podmínky prodeje zahrnují souhlas nového majitele s jednoroční kontrolou vedoucího pracovníka městské policie.

3.6.2 Podmínky k vyřazení koně ze služby: Ukrajina

Na Ukrajině o vyřazení služebního koně ze služby rozhodují vedoucí jízdního oddílu a veterinární lékař. Koně jsou ve službě patnáct až dvacet let. Umožňuje-li zdravotní stav koně pokračovat ve výkonu služby, mohou zde koně setrvat i delší dobu.

Důvodem pro včasné vyřazení koně z policejní služby může být:

- zdravotní stav (srdeční onemocnění, trávicí potíže, nemoci pohybového aparátu apod.),
- úhyn,
- agresivita,
- těžké zranění.

Pokud je rozhodnuto o vyřazení koně ze služby, kůň je prodán nebo darován. Policejní jezdcí, kteří pracovali s koňmi, dostanou nabídku jako první. Za tímto účelem musí podat zprávu o zájmu o koupi daného koně. Pokud tak neučiní do pěti dnů nebo jsou z jakéhokoli důvodu odmítnuti, budou se pro koně hledat jiní majitelé. Pokud nikdo neprojeví zájem o koupi bývalého služebního koně do šesti měsíců, bude kůň nabídnut zdarma. Koně mohou odkoupit jezdecké kluby, soukromé osoby a další organizace. Často se stává, že bývalý služební kůň v důchodu pracuje jako učební kůň v jezdeckých školách.

V případě, že má kůň závažné zdravotní potíže nebo úraz, může být bezbolestně utracen (Skidan 2021).

3.7 Porovnání koní zařazených do služby v ČR a na Ukrajině

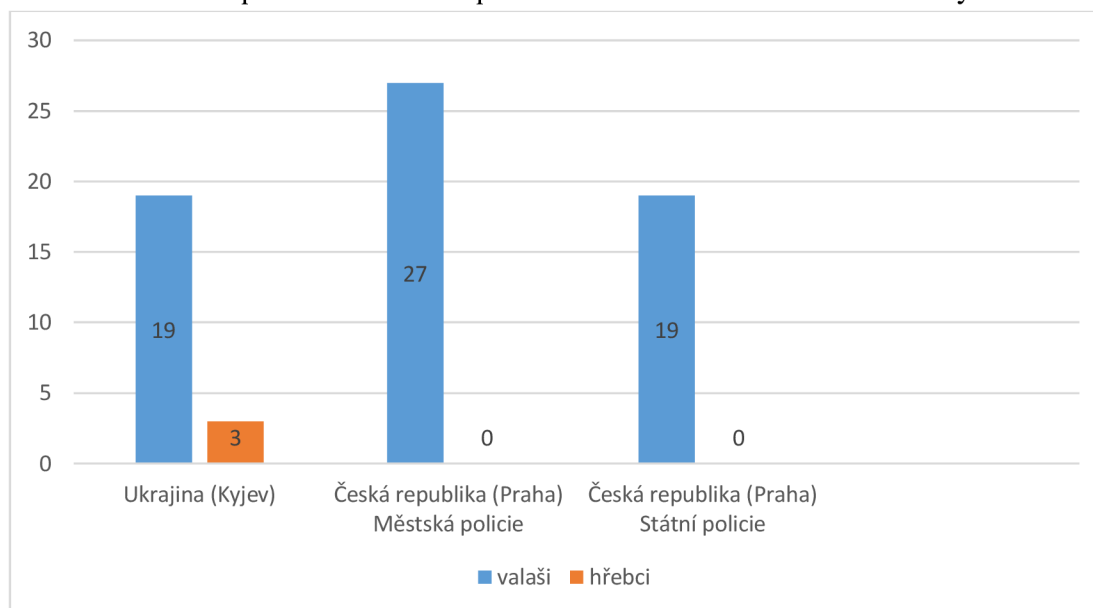
Tato kapitola poskytuje stručný přehled věku, barvy, pohlaví a plemen koní používaných pro služební účely na území dvou odlišných států.

3.7.1 Pohlavní zastoupení koní

V České republice i na Ukrajině jsou pro služební účely nejčastěji preferováni valaši (graf 1), a to jak složkami městské, tak státní policie. Valaši vykazují lepší chování, protože je po kastraci opustila potřeba dominance a soupeření s koňmi i lidmi. U valachů dochází k menším výkyvům nálad a jsou mnohem lépe ovladatelní.

Některé oddíly jízdní policie Ukrajiny vybírají také klisny a hřebce. V Česku hřelec musí být ihned po zakoupení vykastrován a zařazen do remontní stáje. Klisny jsou z hlediska výkonu policejní služby považovány za nevhodné z důvodu střídání období hormonálních výkyvů, což činí práci s nimi obtížnější.

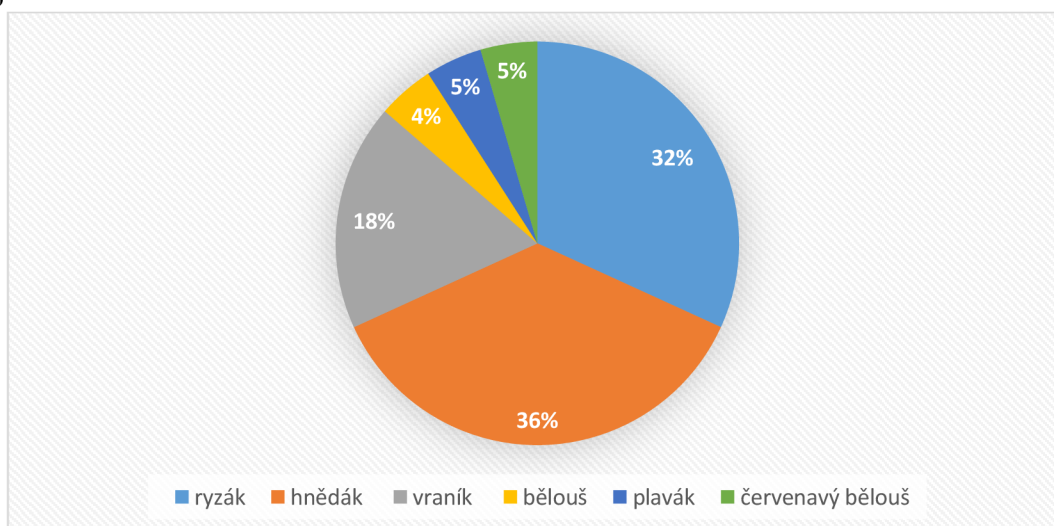
Graf 1: Srovnání pohlavního zastoupení služebních koní mezi dvěma státy.

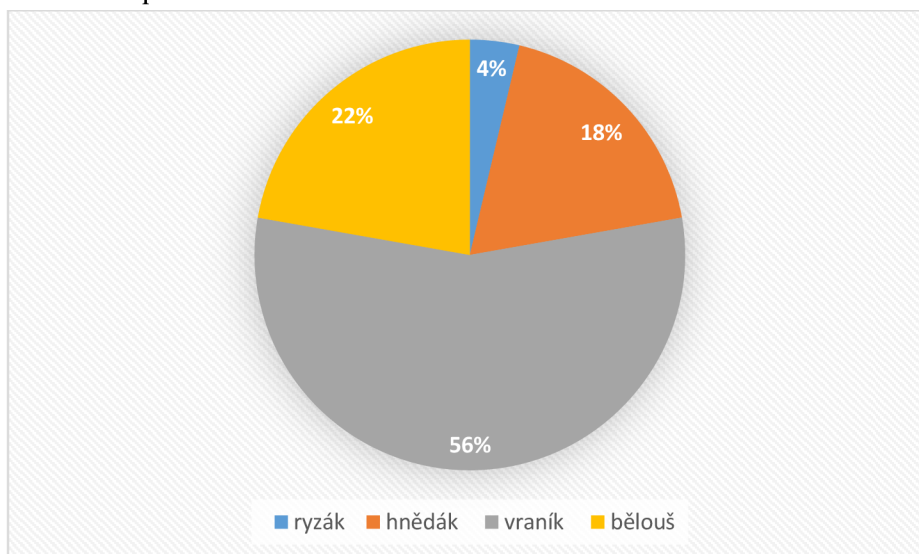
3.7.2 Zastoupení jednotlivých barev u služebních koní

V České republice městská policie pro služební účely vybírá zejména koně tmavších barev (hnědáci, vraníci), ale také bělouše. Méně často jsou pak využíváni ryzáci (graf 3). Státní policie vybírá pro své účely nejčastěji hnědáky, méně často ryzáky (graf 4). Na Ukrajině neexistují žádná kritéria pro barvu koně, ale nejčastěji se vyskytují hnědáci, vraníci a ryzáci, méně často pak do svých řad vybírají plaváky, bělouše a červenavé bělouše (graf 2).

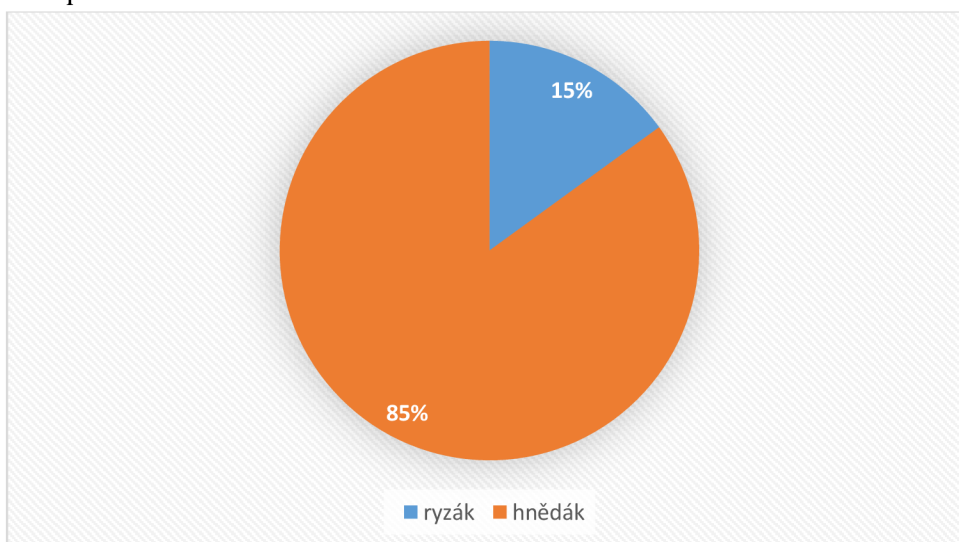
Graf 2: Procentuální zastoupení jednotlivých barev koní v jízdním oddělení Kyjeva na Ukrajině.

Graf 3: Procentuální zastoupení jednotlivých barev koní v jízdních oddílech městské policie Prahy v České republice.

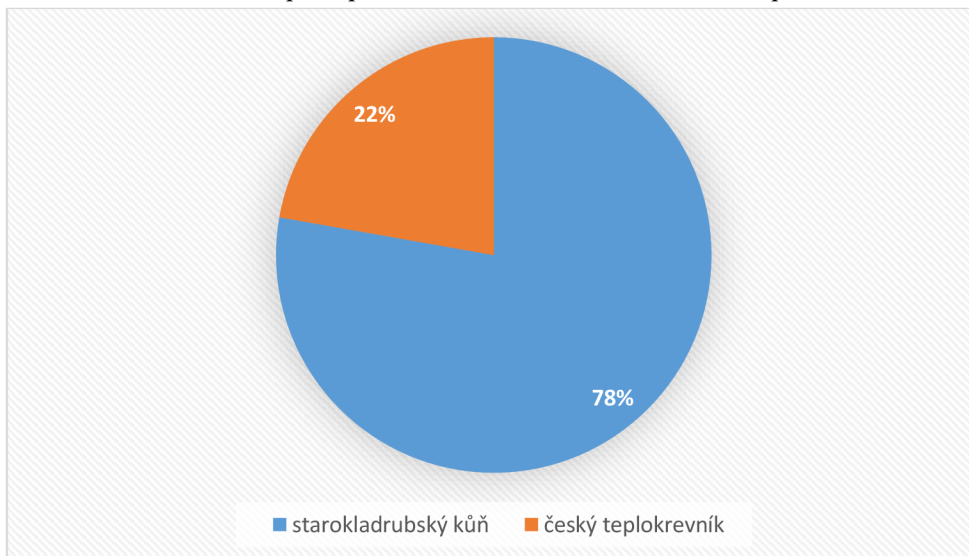
Graf 4: Procentuální zastoupení jednotlivých barev koní v jízdních oddílech státní policie Prahy v České republice.

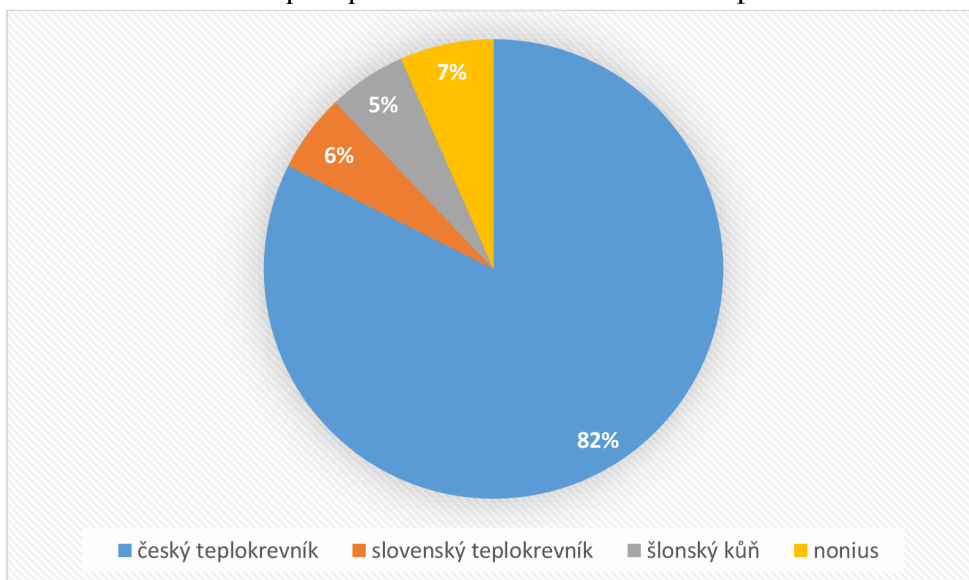
3.7.3 Zastoupení jednotlivých plemen služebních koní

Ve obou státech jsou pro vykonání služebních účelů preferována teplokrevná plemena, která jsou historicky chována na daném území a jsou nejvíce rozšířená. V České republice je to především český teplokrevník (Policie ČR) a starokladrubský kůň (MP) (graf 5, graf 6). Na Ukrajině je používáno více plemen, nejčastěji však ukrajinský jezdecký kůň (graf 7).

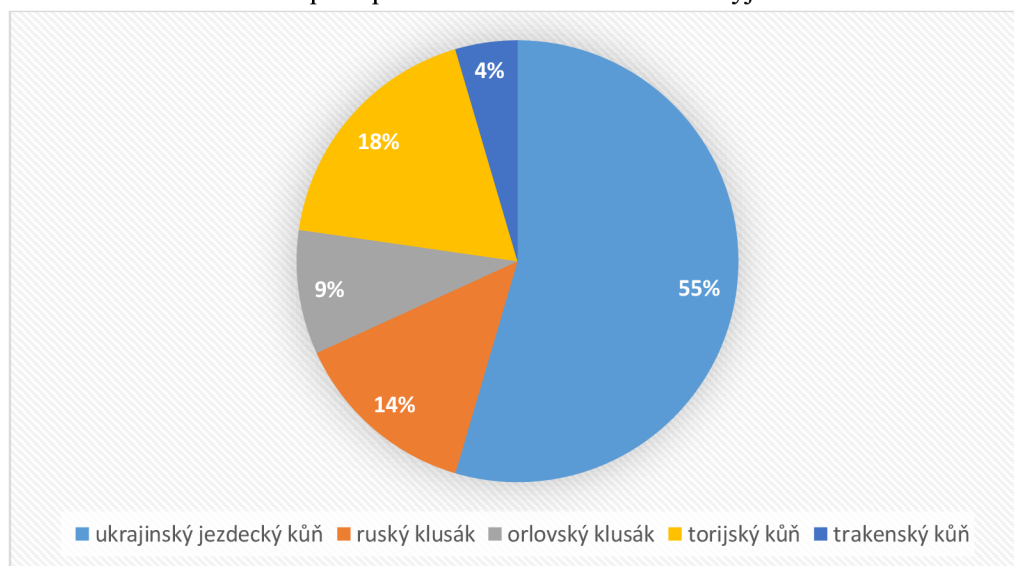
Graf 5: Procentuální zastoupení plemen služebních koní městské policie v Praze.

Graf 6: Procentuální zastoupení plemen služebních koní státní policie v Praze.

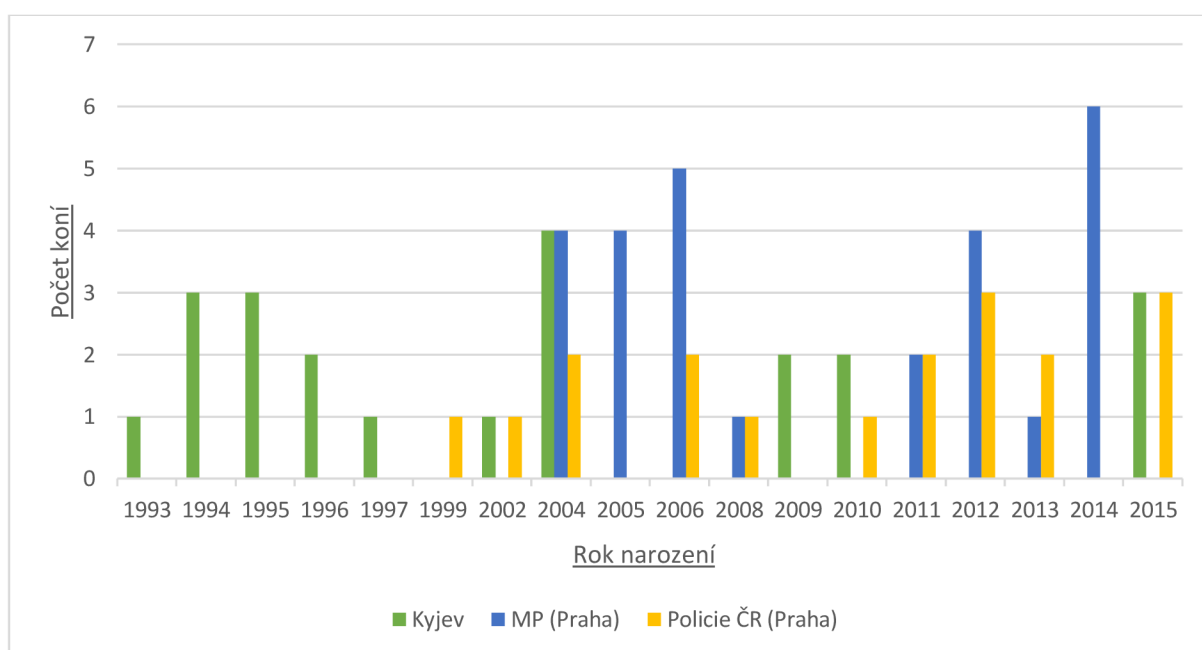
Graf 7: Procentuální zastoupení plemen služebních koní v Kyjevě.

3.7.4 Rok narození služebních koní

Přehled roku narození koní ukazuje, jak staří koně jsou používáni v jízdnicích složkách policie Ukrajiny a České republiky. Na Ukrajině plní policejní službu většinou starší koně. Nejstarší kůň byl narozen v roce 1993. Z grafu číslo 8 vyplývá, že věk koní ve služebním poměru na Ukrajině dosahuje až 29 let. U městské policie České republiky byl nejstarší kůň (18 let) narozen v roce 2004. U státní policie České republiky byl nejstarší kůň narozen v roce 1999 (23 let).

Graf 8: Rok narození služebních koní jízdnic oddělení policie Kyjeva, městské policie Prahy a státní policie Prahy.

4 Závěr

Předkládaná práce odhaluje jedinečné téma, které umožňuje nahlédnout do státních struktur dvou různých zemí v rámci Evropské unie i mimo ni. Ukrajina je zemí bývalého Sovětského svazu, na níž se podepsala jeho minulost. Země prošla mnoha těžkými časy, což je patrné i v historii jízdní policie, kdy stát nemohl financovat některé jednotky a služební koně hynuli hladem. Díky nelhostejným lidem a úsilí jednotlivých policistů jízdních složek tato jednotka v Ukrajině existuje dodnes. Po roce 2014 se Ukrajina opět ocitla v těžkých časech. Služební koně byli nuceni podílet se na likvidaci proruských akcí a někteří z nich byli opuštěni na okupovaných územích. Ve srovnání s Ukrajinou je Česká republika silnou a soběstačnou zemí, kde pozornost věnovaná služebním koním a státním jednotkám zůstala po celou dobu na vysoké úrovni.

V České republice i na Ukrajině je hlavním kritériem při výběru koní jejich psychické a fyzické zdraví. Důležitým kritériem je také exteriér a stáří koně. V České republice je kladen důraz také na barvu policejních koní, oproti tomu na Ukrajině jsou služební koně všech barev a ta není podmínkou.

Dalším důležitým kritériem je plemeno koně. Služební kůň musí být teplokrevník. Vybírána jsou plemena s historickou tradicí chovu na daném území. Na Ukrajině se ke služebním účelům používá mnoho plemen. Nejoblíbenější je ukrajinský jezdecký kůň, který je chloubou ukrajinského jezdeckého chovu. Další plemena, jako je orlovský klusák, ruský klusák a torijský kůň, byla na Ukrajině chována v době Sovětského svazu a po získání nezávislosti Ukrajiny pokračovala v chovu v historických hřebčinech. Na území Čech se odedávna chovají dvě historická plemena – nejstarší je starokladrubský kůň a novější, ale také s bohatou historií, je český teplokrevník. Všechna výše uvedená plemena jsou pro práci jízdní policie ideální variantou, protože byla vyšlechtěna jako všestranní koně pro různé účely, včetně vojenské služby. Dlouhodobá spolupráce v řadách jízdní policie charakterizovala každé z těchto plemen jako vhodné pro různé využití díky svému temperamentu, povaze i fyzickým a psychickým vlastnostem.

Na rozdíl od Ukrajiny, kde činnost jízdní policie neupravuje žádný zákon, má Česká republika několik právních předpisů upravujících složku jízdní policie. Každá fáze pronájmu nebo vyřazení koně je upravena zákonem a má specifickou strukturu, bodování na základě rozhodnutí komise atd. Na Ukrajině tato rozhodnutí spadají do kompetence každého vedoucího oddělení jízdní policie. Existují obecné normy, které byly mlčky přijaty a nadále existují v každém jezdeckém oddělení.

Totéž platí pro zkoušku, kterou musí kůň složit, aby mohl být po výcviku přijat do služby. V České republice se jedná o tři zkoušky, kdy kůň může být přijat do různých kategorií v závislosti na úspěšnosti zkoušky. Každých několik let pak musí kůň projít přezkoušením, aby prokázal, že je schopen vykonávat službu v daném zařazení. Na Ukrajině se zkoušky služebních koní neprovádějí.

Srovnání uvedené v této bakalářské práci čtenářům ukazuje, že v zemi, která patří do Evropské unie, je právní složce věnována větší pozornost a každý policejní zákrok je zakotven v zákoně. V zemi mimo EU jsou jednotlivé jednotky ministerstva vnitra nuceny pracovat podle subjektivního úsudku svých nadřízených, což je příčinou definované struktury a pravidel týkající se služby jízdní policie.

5 Literatura

- Abdel-Azeem N.M. a H.H. Emeash. 2021. Relationship of horse temperament with breed, age, sex, and body characteristics: a questionnaire-based study. Beni-Suef Univ J Basic Appl Sci. (10), **45** DOI: 10.1186/s43088-021-00133-8
- Abroskin V. 2021. Vedoucí doněckého oblastního policejního oddělení. Pers. comm.
- Gopka B. 2004. Konyarstvo: pidruchnyk dlya pidhotovky fakhivtsiv vuziv I-IU rivniv z napryamu "Zooinzheneriya": Horse breeding: a textbook for training specialists of I-II levels in the field of "Zooengineering". Vyscha osvita. M.P. Khomenko, P.M. Pavlenko. ISBN 966-8081-19-6.
- Blažek L. 2021. Oddělení jízdní policie Brno. Kometa Brno. Available from <https://www.kometabrno.cz/jezdectvi/historie.htm> (accessed September 2021).
- Blažek L. 2013. Šéf jízdní policie: Jeden policista na koni vydá za deset na zemi. Brněnský deník. Vojtěch Kučerák. Available from <https://brnensky.denik.cz/rozhovor/sef-jizdni-police-jeden-policista-na-koni-vyda-za-deset-na-zemi-20130818.html> (accessed September 2021).
- Dušek J. 2011. Chov koní. Vyd. 3. Praha: Brázda. ISBN 978-80-209-0388-4.
- Dušek J. 1999. Chov koní. Praha: Brázda. ISBN 80-209-0282-1.
- Dírová M. 2012. Využití koní pro práci policie a jejich výcvik [BSc. Thesis]. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, České Budějovice.
- Fiala R. 2021. Jen tmaví koně mohou sloužit u policie. Je to takový dress code, vysvětluje jejich trenér. Český rozhlas. Luboš Voráček, Andrea Poláková. Available from <https://budejovice.rozhlas.cz/jen-tmavi-kone-mohou-slouzit-u-police-je-takovy-dress-code-vysvetluje-jejich-8567887> (accessed September 2021).
- Górecka-Bruzda A. a T. Jezierski. 2010. Breed differences in behaviour-related characteristics of stallions evaluated in performance tests. Animal Science Papers and Reports.
- Hagen A. K. 2011. Erste Dressurübungen: Grundausbildung für Reiter und Pferd. Cadmos Verlag. ISBN 9783840460227.
- Hausberger M., N. le Skolan, C. Bruderer a J.S. Pierre. 1998. Le tempérament du cheval: facteurs en jeu et implications pratiques. Journée de la Recherche Equine: Institut du Cheval. Paris.
- Hausberger M. a C. Muller. 2002. A brief note on some possible factors involved in the reactions of horses to humans. DOI: 10.1016/S0168-1591(02)00016-3
- Hudeček P. 2011. ZVLÁŠTNOSTI ČINNOSTI POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY VE VELKÉM MĚSTĚ [BSc. Thesis]. VYSOKÁ ŠKOLA REGIONÁLNÍHO ROZVOJE PRAHA, Praha.

- Innes L. a S. McBride. 2008. Negative versus positive reinforcement: An evaluation of training strategies for rehabilitated horses. Applied Animal Behaviour Science. ISSN 01681591. DOI: 10.1016/j.applanim.2007.08.011
- Javorková L. 2018. Zlínská jízdni policie se přestěhovala do hřebčince v Tlumačově. Available from <https://www.policie.cz/clanek/zlinska-jizdni-policie-se-prestehovala-do-hrebce-v-tlumacove.aspx> (accessed September 2021).
- Kambegov B. D. 2002. Loshadi Rossii: polnaya entsiklopediya: Horses of Russia: a complete encyclopedia. RIC MDK. ISBN 5-94079-010-0.
- Kapitzke G. 2008. Kuň od A do Z: plemena, chov, chování, jezdeckví, spřežení. Praha: Brázda. ISBN 978-80-209-03631.
- Kasič-Pilipenko O. 2017. Ne v pal'to, zato s zhetonom: Kak na Zaporozh'ye iz loshadey vospityvayut politseyskikh: Not in an overcoat, but with a badge: How they raise policemen from horses in Zaporizhzhia. Depo.Zaporozhye. Available from <https://zp.depo.ua/rus/zp/koni-yaki-rozumiyut-scho-voni-policeyski-osoblivosti-roboti-kinnoyi-policiyi-zaporizhzhya-foto-20170929649379> (accessed September 2021).
- Koniřová K. 2020. Analýza činnosti jízdni policie České republiky a městské jízdni policie v Praze [MSc. Thesis]. Univerzita Karlova, Praha.
- Macek P. a L. Uhlíř. 1997. Dějiny policie a četnictva. Praha: Themis. ISBN 80-85821-52-4.
- Mader D. a E.O. Price. 1980. Discrimination Learning in Horses: Effects of Breed, Age and Social Dominance. Journal of Animal Science. ISSN 50(5):962-5. DOI: 10.2527/jas1980.505962x
- McDonnell S. 2010. Basic Horse Temperament and Behavior. Book Excerpt.
- Městské ředitelství policie. Příkaz ŘMP č. 14 ze dne 30. dubna 2008.
- Městská policie Ostrava. 2021. Úsek hipologie. Available from <https://mpostrava.cz/pracoviste/operativni-oddil/109-usek-hipologie> (accessed September 2021).
- Městská policie Pardubice. 2021. Oddělení jízdni policie. Available from <https://pardubice.eu/jizdni-oddil> (accessed September 2021).
- Ministerstvo vnitra České republiky. Pokyn č. 66 ředitele ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidenta České republiky ze dne 27. července 2016, kterým se stanoví postup policistů na úseku činnosti služební hipologie.
- Ministerstvo vnitra České republiky. Pokyn č. 83 policejního prezidenta ze dne 28. dubna 2015, kterým se upravuje činnost služební hipologie.
- Ministerstvo vnitra Ukrajiny. 2021 Available from <https://mvs.gov.ua/> (accessed September 2021).
- Ministerstvo vnitra Ukrajiny v Charkově. 2021. Available from <http://mvs.gov.ua/> (accessed September 2021).

- Mills D. S. 1998. Personality and individual differences in the horse, their significance, use and measurement. *Equine Veterinary Journal Supplement*. **27**.
- Národní hřebčín Kladruby nad Labem. 2021. Plemeno starokladrubskeho koně. Available from <https://www.nhkladruby.cz/plemeno-starokladrubskeho-kone> (accessed September 2021)
- Národní hřebčín Kladruby nad Labem. 2021. Historie chovu. Available from <https://www.nhkladruby.cz/historie-chovu> (accessed September 2021).
- Národní hřebčín Kladruby nad Labem. 2021. Kmeny. Available from <https://www.nhkladruby.cz/kmeny> (accessed September 2021).
- Národní hřebčín Kladruby nad Labem. 2021. Regenerační proces. Available from <https://www.nhkladruby.cz/regeneracni-proces> (accessed September 2021).
- Navrátil J. 2007. *Základy chovu koní*. 3., přeprac. vyd. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací Praha. ISBN 978-80-7271-186-4.
- Nikitin A. 2020. Ne slyshno tsokota kopyt: kuda propala konnaya politsiya Dnepra: No clatter of hooves: where has the Dnieper Mounted Police disappeared to? Available from <https://opentv.media/ne-slyshno-tsokota-kopyt-kuda-propala-konnaya-politsiya-v-dnepre> (accessed September 2021).
- Peterson K. 2011. *Zapiski po ippologii: Kurs ofiterskoy kavaleriyskoy shkoly: Notes on Hippology: Cavalry Officer School Course*. ISBN 978-s-397420404.
- Pierard M., P. McGreevy a R. Geers. 2017. Developing behavioral tests to support selection of police horses. *Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research*. ISSN 15587878. DOI: 10.1016/j.jveb.2017.01.005
- Policie České republiky. 2021. Odbor služební kynologie a hipologie Available from <https://www.policie.cz/clanek/odbor-sluzebni-kynologie-a-hipologie-904727.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d/> (accessed September 2021).
- Policie České republiky. 2021. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy. Available from <https://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&doctype=ART&#OSH> (accessed September 2021).
- Rubášová H. 2021. Policejní hipologie slaví 30 let. Available from <https://www.policie.cz/clanek/policejni-hipologie-slavi-30-let.aspx> (accessed March 2022).
- Rubášová H. 2021. Tři nové koňské síly putují do Zlína. Available from <https://www.policie.cz/clanek/tri-nove-konske-sily-putuji-do-zlina.aspx> (accessed March 2022).
- Skidan M. 2021. Pers. comm.
- Suwala M., A. Górecka-Bruzda, M. Walczak, J. Ensminger a T. Jezierski. 2016. A desired profile of horse personality – A survey study of Polish equestrians based on a new approach to equine temperament and character. ISSN 0168-1591. DOI: 10.1016/j.applanim.2016.04.011

- Svaz chovatelů českého teplokrevníka. 2021. ŠLECHTITELSKÝ PROGRAM PLEMENE ČESKÝ TEPLOKREVNÍK. Available from <http://ctsvaz.cz/slechtitelsky-program/> (accessed September 2021).
- Šachrur N. 2002. Militционер na koni: Policeman on horseback. Khreshchatyk.Kyyiv. Available from <http://kreschatic.kiev.ua/ua/2030/art/3349.html> (accessed September 2021).
- Šrýtrová V. 2021. Policie v Libereckém kraji má nově oddělení služební hipologie. Available from <https://www.policie.cz/clanek/policie-v-libereckem-kraji-ma-nove-oddeleni-sluzebni-hipologie.aspx> (accessed April 2022).
- Thomas R. 2010. Predictability in an unpredictable environment: Training the police horse using learning theory. Journal of Veterinary Behavior. DOI: 10.1016/j.jveb.2009.09.040
- Uskobová L. 2017. Příběh koní Městské policie Pardubice. Available from <http://www.slavnostikonikuks.cz/jizdni-policie-pardubice-op-t-na-kuksu.html> (accessed September 2021).
- Vaščenko A. 2009. Zhitomirskaya konnaya militsiya ishchet sponsora: The Zhytomyr Mounted Police is looking for a sponsor. Available from <http://zhzh.info/news/2009-10-12-5927> (accessed September 2021).
- Víznerová P. 2018. Kůň je důležitým členem Městské policie. Úřad MČ Praha 11. Available from <https://www.praha11.cz/cs/bezpecnost-na-jm/prevence/kun-je-dulezitym-clenem-mestske-policie.html> (accessed September 2021).
- Volkov D. A. 1977. Zavodskie porody loshadej Ukrayni i metodi yih sovershenstvovaniya: Factory breeds of horses of Ukraine and methods of their improvement.
- Waran N. 2007. The Welfare of Horses. Springer. New York. ISBN 978-1-4020-6142-2.

6 Seznam použitých zkratek a symbolů

FEI – Fédération Equestre Internationale

SNB – Sbor národní bezpečnosti

ŘMP – Ředitelství Městské policie

EU – Evropská unie

ZH – Zemský hřebčinec

MP – Městská policie

7 Samostatné přílohy

I. Jízdní oddíl policii města Kyjev, Ukrajina

jméno	rok narození	barva	pohlaví	plemeno
Buk	1994	ryzák	valach	ruský klusák
Bobster	2009	ryzák	hřelec	ukrajinský jezdecký kůň
Bober	2004	vraník	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Vinograd	1994	ryzák	valach	trakenský kůň
GreK	2004	vraník	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Dnepr	1996	ryzák	hřelec	torijský kůň
Ekipaž	1994	vraník	valach	orlovský klusák
Imbir	2010	hnědák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Koletto	1995	hnědák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Kagor	1997	hnědák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Konrad	2004	hnědák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Majkop	1995	vraník	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Monblan	1996	hnědák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Marib	2004	hnědák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Izljot	2002	hnědák	valach	ruský klusák
Rim	1993	hnědák	valach	ruský klusák
Tartak	2010	ryzák	hřelec	ukrajinský jezdecký kůň
Chrušč	1995	červenavý bělouš	valach	torijský kůň
Fristajl	2009	ryzák	valach	ukrajinský jezdecký kůň
Paskal	2015	plavák	valach	torijský kůň
Sarmat	2015	bělouš	valach	orlovský klusák
Furšet	2015	ryzák	valach	torijský kůň

II. Jízdní oddíly městské policii města Prahy, Česká republika

Praha 1

jméno	rok narození	barva	pohlaví	plemeno
Solo Seico	2006	vraník	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Paula	2014	vraník	valach	starokladrubský kůň
Romke Baldingera	2008	vraník	valach	starokladrubský kůň
Solo Majestica	2012	vraník	valach	starokladrubský kůň
Savramoso Rosaca	2006	vraník	valach	starokladrubský kůň
Romke Favida	2006	vraník	valach	starokladrubský kůň

Praha 5

jméno	rok narození	barva	pohlaví	plemeno
Solo Matera	2005	vraník	valach	starokladrubský kůň
Generalissimus Finlandia	2014	vraník	valach	starokladrubský kůň
Generalissimus Religioza	2012	bělouš	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Xanta Alba	2004	bělouš	valach	starokladrubský kůň
Generalissimus Estética	2005	bělouš	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Ronda	2004	vraník	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Xylolita	2014	vraník	valach	starokladrubský kůň

Praha 7

jméno	rok narození	barva	pohlaví	plemeno
Siglavi P. Camareta VII-13	2013	vraník	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Ecleta IV-7	2004	vraník	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Xala IX-5	2006	vraník	valach	starokladrubský kůň

GSS Agátha XXXIX-33	2006	bělouš	valach	starokladrubský kůň
GSS Cantinela XL-13	2005	vraník	valach	starokladrubský kůň
Sacramoso Caroma II-36	2014	vraník	valach	starokladrubský kůň
Generale Pastora II-1	2004	bělouš	valach	starokladrubský kůň

Praha 11

jméno	rok narození	barva	pohlaví	plemeno
Quick Lorin	2014	hnědák	valach	český teplokrevník
Quick Tarik ST	2012	hnědák	valach	český teplokrevník
Twix	2012	hnědák	valach	český teplokrevník
Quick Lyran	2011	ryzák	valach	český teplokrevník
Caracaz	2014	hnědák	valach	český teplokrevník
Hardy Poker	2011	hnědák	valach	český teplokrevník
Romke Regia VII-2	2005	bělouš	valach	starokladrubský kůň

III. Jízdní oddíl státní policii města Prahy, Česká republika

jméno	rok narození	barva	pohlaví	plemeno
Gulliver	2015	ryzák	valach	český teplokrevník
Amour du Puy	2015	hnědák	valach	slovenský teplokrevník
Sante	2002	hnědák	valach	český teplokrevník
Darren	2010	hnědák	valach	český teplokrevník
Grastan-L	2006	hnědák	valach	český teplokrevník
Double Quick	2011	hnědák	valach	český teplokrevník

Milton	2011	hnědák	valach	český teplokrevník
Quentin	2012	hnědák	valach	český teplokrevník
Baron (PL)	2015	hnědák	valach	šlonský kůň
Casino	2008	hnědák	valach	český teplokrevník
Przedswit Romantik		hnědák	valach	český teplokrevník
Porter Havana	1999	hnědák	valach	český teplokrevník
Vid (Hun)	2012	hnědák	valach	nonius
Catani	2006	hnědák	valach	český teplokrevník
Cascado	2012	hnědák	valach	český teplokrevník
Čip	2004	ryzák	valach	český teplokrevník
Zcelic	2013	hnědák	valach	nonius
Birma	2004	ryzák	valach	český teplokrevník
Timor	2013	hnědák	valach	český teplokrevník